

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Faluk” Országos Földművelésügyi Hivatala).
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-00.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetők díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 34. szám.

Vasárnap, augusztus 24.

Schandl Károly dr. beszéde a liégei falufejlesztési kongresszuson.

„Két hét a mezőgazdaságért”, ez a mottója azoknak a nagyszabású ünnepeknek, melyeket a belga nemzet függetlenségének százéves évfordulója alkalmával, augusztus havában rendez. Nem kevesebb, mint tizenöt különböző nemzetközi kongresszust összpontosítottak erre a két hétre, váltakozóan Liège és Anvers székhellyel. Ezenkívül mind a két városban egy-egy hatalmas kiállítással mutatják be a világnak azt a kulturális és gazdasági fejlődést, melyet a kis Belgium a nemzeti függetlenség száz éve alatt elért.

Magyar szempontból különösen a nemzetközi falufejlesztési kongresszus tarthat érdeklődésre számot, miután 1929-ben a megelőző hasonló kongresszust Budapesten rendezték meg s az idén összegyűlekező tagokat még mindig a magyar vendégszeretet emlékei tartják hatalmukban.

Magyar részről nagyszámu delegáció vesz részt a kongresszuson Schandl Károly dr. ny. földművelésügyi államtitkár és Czvetkovics Ferenc dr. miniszteri osztálytanácsos vezetésével. Külföldről is a mezőgazdasági élet és a falumozgalom legtekintélyesebb vezetőgyűlésével jelentek meg: Butterfield amerikai

szociológus, Laur professzor, a svájci Bauernbund elnöke, Lutoslawsky, a lengyel agrármozgalomnak egyik vezére, Petrini román földművelésügyi államtitkár, Lindequist volt német birodalmi miniszter és még számosan. A kongresszus azokkal a módszerekkel foglalkozik, amelyek által meg lehetne akadályozni a világszerte fenyegető „exode rurale”-t, vagyis a falusi lakosságnak a városokba való öntözését. Jobb köztintzményeket a falunak, jobb iskolákat, jobb utakat, több higiénát és több kulturát, nehogy éppen a mai gazdanemzedék legkiválóbb elemel hagyják ott az ekeszarvát és legyenek a városi proletársors martalékai.

A nagyfontosságú kérdés megoldásának éppen magyar részről adta meg a legszabatosabb megvilágítását Schandl Károly, a kongresszusnak egyik nemzetközileg megválasztott főelőadója, aki nagy tetszéssel fogadott előadásában azt hirdette, hogy a falu válságának a mezőgazdasági világválság az alapoka. Minden falufejlesztési törekvés, bármilyen nemes legyen is rugója, csak tüneti kezelés marad, ha nem nyúl a gazdasági válság gyökeréhez.

A Somogyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület majálisa 1930. évi május hó 25-én. (Lásd a szöveget.)

Schandl Károly beszédében különösen a falvak jelenlegi gazdasági válságára mutatott rá, melynek megoldása előfeltétele minden további haladásnak.

Schandl Károly dr. beszéde.

— A falusi jólét szellemi, erkölcsi és esztétikai, de minden más téren is csak akkor fejleszthető, ha a *falusi nép gazdasági helyzetén segítünk*, — mondotta nagyszabású előadásában. — A mezőgazdaság válsága az egész világon magával hozta a falvak válságát. A falvak Európa minden országában nagy gazdasági krízissel küzdenek. A falusi nép rohamosan elszegényedik és különösen azokban az országokban szenved nagy nélkülözéseket, amelyek főleg mezőgazdaságból élnek. Amint az egyes országokból beérkezett jelentések mutatják, különösen Romániában, Jugoszláviában, Bulgáriában, Lengyelországban és Németországban kritikus a falusi nép gazdasági helyzete. Természetesen hasonló válsággal küzd a falusi nép Magyarországon is.

— Ez a gazdasági válság sürgős megoldást kíván, mert a falvak katasztrófája Közép-Európában az egész gazdasági és társadalmi élet csődjének veszedelmét rejtje magában. Biztosítani kell a kenyeret a falu népének, mert amíg kenyér nincsen, addig a jobb és szebb életről sem lehet beszélni. A falusi élet fejlesztésére irányuló kongresszusnak legidősebb feladata ennél fogva, teljes erővel előmozdítani azokat a törekvéseket, amelyek arra irányulnak, hogy az agrárválság Európában, de különösen Közép-Európában, mielőbb enyhíthessék.

— Szellemi téren is sok a teendő. A napközi otthon, óvodák s különösen elemi iskolák fokozhatják a falu kulturáját, amelyeknek tanítói olyan intézetekben nyerték kiképzésüket, amelyek a falusi és mezőgazdasági szükségletek szerint folytatják a tanítónévelést. Az iskolákon kívül nagy befolyással vannak a falu műveltségére a gazdakörök és földművelőszövetségek is. Nagyon kedveltek a gazdakörök által tartott színelőadások, továbbá a falusi kiállítások és a vándormozik. Rendkívül előnyös hatással vannak a falusi szervezetek által rendezett tanulmányutak, továbbá a gazdák részére juttatott ösztöndíjak és jutalomdíjak a gazdasági versenyek alkalmából. A jelen viszonyok közt, amikor a forradalmi agitáció egész Európában nagyon heves, a legnagyobb gondot kell fordítani jó és erős népujságok teremtésére és terjesztésére.

— Az erkölcsi élet legbiztosabban a valláserkölcson nyugszik, fontos tehát, hogy a falu népe vallását kövesse, templomba járjon és papjára hallgasson. A szolidaritást (együttérzést) a falvakban nagyban erősíti a szövetségi mozgalom. Ennek a mozgalomnak azonban szövetkezeti erkölcsön kell felépülnie. Fontos, hogy a hatóságok iránti tisztelet erős legyen a falvakban. Ha megfelelő községi vezetők vannak, akkor erős a törvénytisztelet és demagógok nem vezethetik a népet.

— Minden erővel fenn kell tartani az izléses népviseleteket és népszokásokat a lakásberendezésben és ruházatban. A népművészet kipusztulása leginkább a háziipar fejlesztése és támogatása útján akadályozható meg. Végül a dalnak és zenének az ápolása végeztet dal- és zenekarokat kell szervezni és fenntartani, a régi népdalok fenntartására. A falu népének felüdülése érdekében a vásár- és ünnepnapok munkaszünetére kell nagy súlyt helyezni, amennyire azt a mezőgazdasági munka sürgőssége megengedi.

Schandl Károly előadását a nagyszabású jelenvott nemzeti szakkonferenciák szünni nem akartak tisztelemmel fogadták és javaslatot tettek a tárgyalás alapjául fogadták el.

A falufejlesztési kongresszussal csaknem egyidőben ülésezik a nemzetközi szakkonferenciák kongresszus, a növekedési kongresszus, a mezőgazdasági sajtó-kongresszus, a kulturművelői kongresszus és megannyi más.

Mayer János nyitotta meg az orosházai kiállítást.

Nagy érdeklődés előzte meg az orosházai ipartestület és az orosházai kisbirtokos szövetség által rendezett országos jellegű mezőgazdasági, ipari, kertészeti és állatvásárt, amelyet augusztus hó 14-én nyitott meg Mayer János földművelésügyi miniszter. A község határában Marschall Ferenc Járási helyettes főszolgabíró fogadta a minisztert és onnan lovasbandérium kísérettel a kiállítás főkapujához. A kiállítás irodaépülete előtt felállított pódiumon Csizmadia András országgyűlési képviselő pár keresetlen szóval üdvözölte a minisztert, majd Hébert Béla a kiállítás ügyvezető igazgatója felkérte a minisztert a kiállítás megnyitására. A miniszter a következő szavakkal nyitotta meg a kiállítást:

— Az a súlyos gazdasági válság, melyben a háborút átélő országok és nemzetek szenvednek, már áterjedt azokra az országokra is, amelyek a háboruban nem vettek részt. Az olesó pénzzel dolgozó Amerika fokozza az értékesítés nehézségeit. Az összes országok alkalmazkodtak ahhoz, hogy a gazdasági válságok romboló hatásával szemben felvegyék a harcot; olyan csodaszert azonban még nem találtak fel, amely a gazdasági élet kimeríthetetlen törvényszerűségeit megváltoztatná. Több mint egy évtizedes súlyos gazdasági gondjainkkal magunkra vagyunk utalva. Ez a fegyveres frontról a gazdasági frontra áterjedt küzdelem lehetetlen, hogy fel ne keltse és fel ne fokozza az összetartásnak, az egymásrautaltságnak érzését, mert csak akkor tudunk kellő sulyal szembeállni a gazdasági válsággal, ha erőnkkel összekötjük és mindannyian összekötünk.

— A külföldi államokkal rendkívül fontos tárgyalások folynak és a kormányoknak megvannak az eszközei és a hatalma ahhoz, hogy az ország fontos gazdasági érdekeit a legmesszebbmenőleg megvédelmezzék.

— Köszönöm Orosháza kereskedő-, iparos- és gazdátársadalmának, hogy egy ilyen szép kiállítást rendeztek és erről a kiállításról szívesen referálok illetékes helyen és arról a szorgalmas kitartásról, amelyet itt megnyilvánulni láttam, amelynek ki kell terjednie az egész országra és a közéletre s akkor nincs erő, hatalom, amely az államalkotó nemzeteszládok közül Magyarországot kitörölné.

A miniszter beszédét az egybegyűlt nagyszámu közönség kitörő éljenzéssel és tapsal fogadta.

A kiállítás megnyitása után a miniszter kíséretével megtekintette a két hatalmas ipari csarnokot, a nyolcholdas területet teljesen körülölelő, több mint 500 méter hosszú istállókat, amelyekben több mint 100 lo és 250 szarvasmarha, 100 sertés, nyúl és aprójószág volt kiállítva. A miniszter főként a loállományt kísérte nagy figyelemmel és úgy nyilatkozott, hogy minden tekintetben figyelemreméltó az orosházai lötenyésztés.

A kiállítás megtekintése után a miniszter autójával eltávozott Orosházáról.

Szabályzat készül a kirakodóvásárokról.

Kereskedői körökben már hosszabb idő óta sürgetik a kirakodóvásárokról szabályzatnak elkészítését. A kereskedelmi érdekeltségek arra hivatkoznak, hogy a kirakodóvásárok nemcsak régi jelentőségüket veszítették el, hanem további fenntartásuk súlyos következményekkel járhat a kereskedelemre. Ujabban ismét felterjesztést intéztek a kereskedelmi miniszterhez, amelyben összefoglalták kívánságaikat.

A kérdést illetőleg szóbeli megbeszélések is folytak a kereskedelmi minisztérium illetékes osztálya és a kereskedelmi érdekeltségek megbízottai között, aminek során elhatározták, hogy a kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztálya foglalkozni fog a vásártartási rendszabályok kérdésével. A kereskedelmi minisztérium törvényelőkészítő osztálya ennek a feladatnak a megoldását már régebben terveztette és elhatározta, hogy a vásártartási rendszabályokat egyrészt egyszerűsége foglalja össze, másrészt az összefoglalással kapcsolatban az elavult jogszabályokat megfelelően módosítja és ennek kapcsán sor kerülhet a kirakodóvásárok kérdésének újabb szabályozására is.

A minisztérium részéről elismerték, hogy a vásártartások mai rendje körül sok elavult intézkedés van, melyek most már tényleg megváltoztatásra szorulnak. A minisztérium a kérdés megoldásánál természetesen figyelembe veszi az összes érdekelteket kívánságait és ezek figyelembevételét igyekszik egy, az egész vonalon kielégítő megoldást létrehozni.

Sincero biboros, a pápa követe Magyarországon.

A magyarországi Szent Imre ünnepek fényének emelésére XI. Pius pápa saját személyét is képviselheti és ezért *Sincero* Alajos kúriális biborost bízta meg, hogy mint pápai legátus a budapesti ünnepeken részt vegyen. *Sincero* biboros a magyar kormány által rendelkezésére bocsátott szalonkocsin augusztus hó 14-én utazott el Rómából, ahol a pályaudvaron Magyarország *quirinai és vatikáni követe*, továbbá több főpap üdvözölte az indulás előtt. Kíséretében utazott a pápai küldöttség és a bibornok udvartartása. A pápai legátus augusztus hó 15-én reggel érkezett Velencébe, ahol az egyházi hatóságok, valamint Magyarország velencei konzulja és alkonzulja fogadták. A biboros azért szakította meg útját Velencében, hogy misét pontifikáljon Murano-szigetén Szent Imre nevelőjének, *Szent Gellértnek emlékére* előtt. A mise után a biboros megáldotta a nagy számban megjelent híveket. Délután *Sincero* biboros folytatta útját Budapest felé.

Este 6 órakor érkezett *Triesztbe* *Sincero* bibornok, ahol az állomáson *Csisztrik* János címzetes püspök, a kormányzó és a magyar kormány megbízottja fogadta. Megjelent az állomáson *Reviczky* István főkonzul, valamint a konzulátus személyzete. *Csisztrik* János püspök üdvözlő beszédében mély tisztelettel köszöntötte a pápa követét a kormányzó nevében, aki bensőségesen örül annak a legmagasabb küldetésnek, amellyel *Öszent* sége, a pápa kegyes elhatározása nemcsak a magyar katolikusokat, de az egész magyar nemzetet kitéltette.

Sincero bibornok mélyen meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért. Első gondolata *Horthy* Miklós kormányzó felé szállt, aki nemcsak a magyar nép fenekelt lelki vezére, de az európai civilizáció számára is a *Gondviselés* küldötte. Szíve egész szeretettel üdvözlö az egész magyar nemzetet, amelynek mélyen gyökerező vallási hagyományai tisztelettel töltik el. Amikor elhagyja Olaszország határát, hogy nemskára magyar földre lépjen, megjegyzi, hogy ilyen határ nincs, mert az *olasz és magyar nemzet* közös történelmi hagyományokban, a hitnek és eszményeknek tiszteletében egybeforrt és így a politikai szövéllyes viszony a szívek egységében is kifejeződik.

A pápai legátus vonata augusztus hó 16-án reggel 4 óra 37 perckor érkezett a *murakeresztúri* állomásra. A legátust itt *Csöthy* Géza apátplébános vezetésével a hívők nagy tömege várta. Szent kardinális megjelent a termes-kocsi ablakában és áldást osztott a híveknek, akik azt térdénél fogadták. Néhány perces időzés után a vonat tovább indult *Nagykanizsa* felé.

A nagyszámu és előkelő közönség élén *Rott* Nándor püspök olasz nyelven üdvözölte a Szentatyá kiküldöttét, majd *Györmey* György főispán mondott magyar-, majd olasznyelvű üdvözlőt, *Káthy* István polgármester pedig Nagykanizsa város közönsége nevében üdvözölte *Sincero* biborost. *Ury* Lajos táblai tanácselnök a *Föderatío Americana* nevében köszöntötte a pápai legátust, aki mély meghatódottsággal fogadta a hódolat és a szeretet megnyilvánulását. Az üdvözlésre adott válaszában *latinul* kezdte, majd általános figyelem és tetszés közben *magyarul* folytatta beszédét.

— Nagyon köszönöm kedves figyelmüket, — mondotta fel-tűnően jó magyar kiejtéssel — és azt a nagy szeretetet, amellyel engem, mint *Öszent* sége XI. Pius pápa kiküldöttét fogadtak. *Szivesen jöttem el és nagyon boldog vagyok, hogy a Szentatyá különleges áldását tolmácsolhatom önöknek. Éljen Szent Imre emléke, éljen Magyarország, éljen a magyar közönség!*

Ezután a biboros pápai áldásban részesítette a híveket. A vonatot a Himnusz hangjai mellett gördült ki a nagykanizsai pályaudvarról. A Nagykanizsa után következő községek és falvak lakossága ugyiszólván sorfalat állott a vasúti vágányok mellett. *Sincero* biboros többször megjelent a kocsi ablakában és kezét magasra tartva, áldásban részesítette a híveket.

A nagykanizsai fogadtatás után *Sincero* követ szalonkocsijában fogadta a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette:

— Öszinte bámulattal látom a nemes magyar nép hitét és buzgósságát. Kérni fogom a jó Istent, hogy a magyar nemzetet ebben a hitében, Krisztus helytartója iránti hűségében továbbra is tartsa meg, hogy a magyar nép innen merítse boldogságát. A pápai legátus ezután elmondotta, hogy XI. Pius pápa egyenes óhajta volt, hogy a magyar nyelvet megtanulja. Ez a kíván-

ság a szeretet ama megnyilvánulásából folyt, amelyet a Szent-szék mindig érzett a magyar nemzet iránt.

Közben a vonat rohogott tovább és mindenütt a hívek se-regei álltak az utvonalon mentén és térdénél fogadták a pápai legátus áldását.

Székesfehérvárra négy perces késéssel érkezett a gyorsvo-nat. Az ünnepélyesen feldíszített pályaudvaron *Shvoy* Lajos me-gyéspüspök latin nyelven köszöntötte a biborost annak a vá-rosnak a nevében, ahol Szent Imre élt és meghalt. *Sincero* le-gátus latin, majd magyar nyelvű rövid beszéddel válaszolt. *Kelenföldön* a cserkészzenekar a pápai himnuszt játszotta, majd *Farkas* Abelik ciszterciarendi plébános latin nyelvű üdvözlő-beszédet mondott. Itt szállt be a vonatra *Angelo Rotta* buda-pesti pápai nuncius, aki a délivasuti pályaudvarra kísérte a legátust.

Fogadtatás Budapesten.

Fejedelmeknek kijáró pompázó fénnel, ritkán látott díszes keretek között várták Budapesten azt a vonatot, amelyik XI. Pius pápa külön kiküldöttét hozta a magyar fővárosba. Már jóval kilenc óra előtt hatalmas tömegek sorakoztak a délivasut érkezési oldalánál felállított rendőri kordon mögött. Tíz óráig szünet nélküli végtelen sorban vonultak fel zászlók alatt a külön-köz egyesületek küldöttségei, valamint teljes számban fel-vonultak a hivatalos fogadtatás résztvevői. A zöldszínű szalon-kocsiból elsőnek *Bonazzi* pápai szertármester szállott ki, majd a kíséret után feltűnt *Sincero* Alajos kardinális alakja teljes bibornoki díszben, aranyozott skarlátpiros talárban. A pápai legátust elsőnek *Serédi* biboros hercegprímás üdvözölte néhány szóval, majd bemutatta a megjelent előkelőségeket. Ezután *Vass* József helyettes-miniszterelnök üdvözölte latin beszéddel a pápa legátusát.

— Szent Imre herceg 900 éves jubileuma hozta közénk a pápa legátusát, — mondotta — hogy lelkünket felemelje és velünk együtt ünnepeljen. Boldognak érzem magam, hogy a kormány nevében üdvözölhetem a Szentatyá személyét az ő legátusában. Eminenciád a Szentséges Atya személyét jelenti nekünk, akinek szeretetét és jóindulatát ez a nemzet minden idő-ben, de különösen most tapasztalja.

Majd a székesfőváros nevében *Ripka* Ferenc főpolgármester köszöntötte a legátust. A Szent Imre Év rendező főbizottsága nevében pedig *Huszár* Károly mondott üdvözlő szavakat. *Huszár* Károly beszéde végén háromszoros éljont mondott a pápa legátusára és az éljenzést utána ismételte a pályaudvaron megje-lent több ezer főnyi tömeg.

Az éljenzés elcsitulásával *Sincero* kardinális válaszolt az üdvözlésekre.

— Nagy örömmel telik el a lelkem — mondotta — amikor városokba érkeztem, ahol ilyen jóindulattal és ennyire udva-rias érzelmekkel fogadtatok. A szeretetnek és tiszteletnek ezt a

Távíró és telefonállomás a délolaszországi földrendés színhelyén.

megnyilvánulását sietve tudomására hozom a Szentséges Atyának, akinek személyét itt képrisélem. Hogy miért jöttem hozzátok, nagyon jól tudjátok. Azért, hogy szolgálataimmal, imámmal és áldással lelketek javára legyek. *Soha olyan bizalommal és odaadással nem vezettem ilyen küldetést, mint most.* Szent Imre hercegnek ezen az ünnepén Isten áldását kérem rátok, akik itt jelen vagytok és mindenkre, akik ünnepségeinken résztvesznek. *Magyarország megsegítése az Urban van, aki szomorúságokat örömmé változtatja. Magyarok, hősök, szentek unokái, üdvözölve legyetek!*

A rendőrszenek a pápa legátusának beszéde után a magyar himnuszot játszotta el, majd Sincero bíboros elhagyta a pályaudvart. A pályaudvar előtti térségen összegyűlt hatalmas tömeg lelkes éljenzése közben szállott autóbá a legátus. A két oldalt felsorakozott közönség állandó éljenzése, virágdobálása és zsebkendő lengetése közben elindult a menet, amelyet egy lovasrendőrszaksz vezetett. A menetet a Krisztina-köruton, Mikó-utcán, Lánchídon, Zrínyi-utcán át a Szent István-bazilikába vonult. Az utvonalon ezrével állottak a lelkes érdeklődők, akik szünni nem akart éljenzéssel kísérték a pápai legátus autóját.

A templom szentélyét gyönyörűen feldíszítették a pápai legátus fogadására. Az evangéliumi oldalon bíborbársony baldachint emeltek a pápai követ részére, amellyel szemben hat bíboros részére biztosítottak helyet. A Bazilika lépcsőjén díszmargaritába öltözött harcosok jelezték a pápa legátusának érkezését. A tömeg kalaplevéve szorongott a Bazilika körül, akik felé Sincero bíboros többször barátságosan integetett. Ezután Serédi hercegprimás kíséretében a templom kapujához vonult, ahol a püspöki kar mély tisztelettel fogadta. Breyer István esztergomi segédpüspök felkísérte a legátust a trónszékre, majd átvette és felolvasta XI. Pius pápának külön ez alkalomra kiadott pápai bulláját. Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás most mondotta el hivatalos üdvözlő beszédét, amelyben hangoztatta, hogy a legátus személyében a Szentatyát fogadjuk örömmel és hódolattal. Sincero pápai legátus latinnyelvű válaszában kijelentette, hogy örömmel jött ide, abba az országba, ahol szentek jártak, szentek a tradíciók és szent a korona, szent az ifju-

ság, amelyből kinőtt Szent Imre, a lilomos herceg.

— Fogadjá Budapest nemes magyar népe igaz hálám legőszintébb kifejezését az ünnepélyes fogadtatásért, — mondotta. — A magyar nép Istennek szentelte magát. Ezt a hazát a kard szerezte, de az Isten tartotta fenn. Kérem az Istent, hogy a magyar nép békében dolgozva a jövőben boldogulását elérhesse.

A templomi ünnepség után a pápa legátusa elhagyta az egybesereglett hívek lelkes éljenzése közben a Bazilika épületét és a Károlyi-palotába hajtatott, ahol ittartózkodása idején szállása lesz. Onnan félegy órákor a külügyminisztériumba hajtatott és meglátogatta Walko Lajos külügyminisztert. Negyed-órával később a külügyminiszter a pápai nunciatura Disz-téri palotájába ment és viszonzotta a látogatást. Ezt követően Horthy Miklós kormányzó fogadta a pápa legátusát, aki átadta a kormányzóknak a pápa sajátkezű levelét. Horthy Miklós kormányzó uralkodókat megillető fényes külsőségek között ünnepélyesen fogadta Sincero bíboros-legátus látogatását. Ezrekre menő tömeg gyűlt egybe a Szent György-téren, hogy tanuja legyen a pápai követ és kísérete felvonulásának és a tömegben igen sok külföldi, angol, francia, holland, belga, német, olasz és amerikai is volt, a Szent Imre-ünnepségek Budapestre érkezett látogatói.

Sincero bíboros délután öt órákor fogadást tartott a nunciaturán, amikor is megjelentek nála az itt tartózkodó külföldi főpapok és a magyar püspöki kar tagjai. Este a Vigadóban keresztényszocialista munkásgyűlés volt, melyen megjelent Sincero bíboros, a hercegprimás, a magyar és külföldi főpapok kíséretében. Sincero bíboros magyarnyelvű beszédet intézett a munkásokhoz, akik percekig ünnepelték őt. A kongresszuson felváltott Bourne angol bíboros-érsek is.

Itt említjük meg, hogy Esztergom városa és Kalocsa érseki város Nagybaldogasszony napján tartották meg az egész egyházmegyére kiterjedő Szent Imre-ünnepségüket.

A Szent Imre-ünnepséget, további eseményeiről a következő számban közölünk tudósítást.

A molnárok tiltakoznak a vámörlési díjak csökkenítése ellen.

A molnárok az elmúlt héten, Budapesten, a régi képviselőházban Bárczay Gábor elnöklésével gyűlést tartottak, amelyen az elnök ismertette a kormányt az a tervét, hogy rendeletileg akarja megállapítani a vámörlési díjakat. A gyűlés több szónoka azt bizonygatta, hogy ez a terv a molnárokat rendkívül súlyos helyzet elé állítja. Izgalmas közbekiáltások még azt is javasolták, hogy a molnárok szüntessék be üzemeiket. A gyűlés ezután tiltakozott a vámörlőmalmok ellen elhangzott s a molnárok szerint igazságtalan vádakkal szemben, majd elhatározta, hogy a szövetség felkéri a kormányt a rendelettervezetnek a napirendről való levételére.

A gyűlés folyamán egyesek azt javasolták, hogy nagyszámú küldöttség vonuljon a kereskedelmi, a földmívelésügyi és a pénzügyminiszterhez, valamint Vass József helyettes miniszterelnökhöz tiltakozás céljából. A minisztériumban azonban azt a választ kapták, hogy szívesen fogadnak néhány tagból álló küldöttséget, de nagyszámú felvonulásokat nem tartanak szükségesnek. A hatósági biztos ezt közölte is a gyűlés résztvevőivel, mivel azonban attól tartottak, hogy az izgatott hangulatban lefolyt gyűlés résztvevőiből alakult küldöttségek mégis megtartják a felvonulást, a Mosonyi-utcai rendőrlaktanyából teherautón két szakasz rendőr vonult ki a régi képviselőházhoz.

A rendőrség, mikor egyfelől gondoskodott a rend fenntartásáról, egyben közölte a gyűlés vezetésével, hogy semmiféle nagyszabású felvonulást nem engedélyez, miután a gyűlés vezetői erre előzetesen engedélyt nem kértek. Ezt a határozatot a gyűlés vezetői tudomásul is vették és kisebb küldöttséget menesztettek a kereskedelmi minisztériumba, ahol Kállay Miklós államtitkár

előtt előterjesztették a molnárság álláspontját a vámörlési díjak ügyében.

Kállay államtitkár kijelentette a küldöttség előtt, hogy a memorandumban lefektetett sérelmeket meg fogja vizsgálni és a kormány nem zárkózik el a jogos kérések teljesítése elől, de rámutatott arra is, hogy a molnárság álláspontja sem egységes, mert amíg egyik vidéken 15—18 százalékot szednek, addig más vidéken megelégednek 12 százalékos munkadíjjal is, sőt sok helyen, ahol belátják a gazdaközönség szorult helyzetét — még mindig a megszokott 10 százalékos vámért dolgoznak. A kormány mindenesetre alaposan megvizsgálja ezt a kérdést.

A kormány rendelete.

A kormány néhány nappal később ki is adta rendeletét az örlési díjak újabb szabályozásáról. A rendelet a hivatalos lap augusztus 15-iki számában jelent meg. A rendelet szerint a buza örlését 12 százaléktól végzik a malmok s ezenfelül még két százalékot levonhatnak porlásra, a rozs örlését pedig 15 százaléktól és itt is még 2 százalék meggy porlásra.

Ezek a feltételek legelsősorban annak a néprétegnek országsszerte mutakozó nehéz helyzetével számolnak, amely legjobban van reáutalva a vámörlő malmokra. Azonban mégis úgy vannak azok megállapítva, hogy ezekkel a malomtulajdonos is megtalálhatja a maga számítását és átmentheti vagyonát arra az időre, amikor a jobb körülmények majd remélhetően az ő jövedelmét is növelni fogják. Ez pedig akkor következik be, ha a gabonáinak emelkedésével a vámörlés körül felmerült nehézségek is remélhetően enyhülni fognak.

Válság, boletta, műtrágya.

A gabonajegy körül dúló vita elnémult, a boletta életbe lépett. Lehet, hogy nem tökéletes megoldás, de kétségtelen, hogy az adott viszonyok között a legjobb, az egyedül célra vezető. Bevezetésére égetően szükség volt. A kenyérmagvak ára már egy év óta olyan szinten mozog, mely azok jövedelmét természetesen lehetetlenné tette, nevezetesen ott, ahol az országos átlagnál nagyobb termést nem érnek el.

A boletta bevezetése óta a buzatermesztés jövedelmezősége körülbelül egy mázsával, a rozsa másfél mázsával alacsonyabb termésátlag mellett kezdődik, mint boletta nélkül. A gazda így nemcsak, hogy lélegzethez jut, de meg van adva a lehetősége annak is, hogy a boletta kedvezményének lehető legjobb kihasználásával jövedelmét tetemesen növelje.

De nem a búzával és a rozssal bevetett terület kiterjesztésével használhatjuk ki a boletta nyújtotta lehetőségeket, hanem a termésátlagok emelésével. Mert az őszi területei kiterjesztésével az őszi és a tél utáni kiadásokból: az összes termelési költség, az adókból és járulékaiból stb. ugyanannyi jut egy mázsa őszi, mint a régi területen. Továbbá az őszi területei kiterjesztése csak a vetésszám megváltoztatásával történhetne, ami viszont szükség szerűen maga után vonja az egész üzemszerű költség átszervezését. A kalászosok, e talajt nem kimélik, hanem zsaroló növények kiterjesztése feltétlenül a gazdaság külterjességéhez vezet, ami előbb-utóbb a termésátlagok, a jövedelmezőség további csökkenését idézi elő.

A boletta kedvezményét csak úgy tudja a gazda a legeszerülbb kihasználni, ha ugyanazon a területen termel több búzát és rozst. Ennek sokféle módja van. Jó talajmunka, jó vetőmag, helyes trágyakezelés, intenzív műtrágyázás stb. a termésátlagok emelésének közismert módjai. Ezek közül is a műtrágya alkalmazható legegyszerűbben, legegyszerűbben, az üzemszerű megváltoztatása, költséges befektetés nélkül bárhol és bármely növény alá.

A műtrágyakereskedelemben legújabbban oly kedvező feltételi hitellel segít elő a műtrágyák beszerzését, amilyen hitelt a gazda sehol másutt nem kap, azonkívül teljesítve a gazdák kívánságát, a műtrágyagyárak leszállították a szuperfoszfát és ménsztrógen drát is.

A háború után jól nekiindult műtrágyafogyasztás az elmúlt évben visszaesett. Jól tudjuk, hogy a termés nagysága nemcsak az adagolt műtrágyától függ, mégis gondolkodóba ejti az embert, hogy tízezer vagonos szuperfoszfát fogyasztás mellett 28 millió métermázsra volt a buzatermésünk, a csökkent fogyasztás mellett pedig csak 20 és 18 millió! Ez egyszerűen a legjobb bizonyíték annak, hogy a buza ára teljesen független a mi termésünk nagyságától; a termésünk mennyisége csökkent, de az árak mégsem emelkedtek.

És a minőség? A buza minőségének megjavítása szállóigévé lett. Arról beszél mindenki, azt tartja mindenki a válság megoldási kulcsának. S mi történt ezidén? A gyenge termés, a rossz minőség fő oka ez évben a hóguta, a megszorulás. Körülbelül két millió métermázsra becsülhetjük azt a veszteséget, amit a túl hosszú tenyésztési idő folytán a megszorulás okozott. A szuperfoszfáttal műtrágyázott buza előbb érkezik, ezidén biztosan elkerültük volna a hóguta és túlerésed folytán előállt mennyiségi és minőségi károkat, ha búzákat szuperfoszfáttal kellőképpen műtrágyáztunk volna. Nagy hangon beszélünk a minőség megjavításáról s megfejtjük a legfontosabb, a búzáknak foszforssal való kellő ellátásáról.

Hogy a műtrágyázás mennyire jövedelmező — még a mostani árak mellett is — arról a legtöbb gazdának tapasztalat, vagy hallomás és olvasás útján tudomása van. A legtöbb helyen az elmúlt évben a kalászosok termesztésének jövedelmezősége ép a műtrágyázás útján volt csak biztosítható. Jelenleg azonban a műtrágyázás jövedelmezősége a szuperfoszfát és ménsztrógen olcsóbbodása és a boletta kedvezménye folytán annyira javult, hogy a katasztrális holdankénti tiszta nyereség búzával átlagban 30–60 pengő, a rozssal is 20–30 pengő körül mozog.

Lássunk néhány példát:

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1927–28-ban kerületben tipikus buzatalajokon számtalan buza-műtrágyázási kísérletet állított be. Ezek átlageredménye szerint 155 kg. szuperfoszfát 215 kg. szem és 260 kg. szalmaterméstöbbletet eredményezett. Hogy alakul már most ezen átlagos eredmény jövedelmezősége 20 pengős szem és másfélpengős szalmaár mellett bolettával és anélkül?

	Boletta nélkül	Bolettával (aratórész nélkül)
P	P	P
A terméstöbblet értéke 10% betakarítási költség levonásával	42.21	48.01
A műtrágyázás költsége 20%-ot levonva az utóhatásra	13.97	13.97
Tiszta nyereség kat. holdanként	28.24	34.04

A mezőgazdasági kamarák országsszerte végzett buza-műtrágyázási kísérleteinél szuperfoszfáttal és ménsztrógenekkel a kísérletek átlagában kat. holdanként 180 kg. szuperfoszfát és 69 kg. ménsztrógen 365 kh. szemterméstöbbletet idézett elő. Ha a meg nem mért szalmaterméstöbbletet 400 kg-ra becsüljük, akkor a fentiekhez hasonlóan a műtrágyázás után a tiszta nyereség a mai árak mellett következőképpen alakul:

	Boletta nélkül	Bolettával (aratórész nélkül)
P	P	P
A terméstöbblet értéke 10% betakarítási költség levonásával	77.10	86.96
A műtrágyázás költsége 20%-ot levonva az utóhatásra	29.07	29.07
Tiszta nyereség kat. holdanként	48.03	57.89

Az Alsódnunántúli Mezőgazdasági Kamara tipikus rozstalajokon végzett szuperfoszfáttal rozsműtrágyázási kísérleteket. Ezek átlageredménye 150 kg. szuperfoszfát után 220 kg. szem- és 300 kg. szalmaterméstöbbletet, 10 pengős szem- és másfél pengős szalmaár mellett fenti kísérletek átlagában bolettával és anélkül következőképpen alakul a jövedelmezőség:

	Boletta nélkül	Bolettával
P	P	P
A terméstöbblet értéke 10% betakarítási költség levonásával	23.85	29.85
A műtrágyázás költsége 20%-ot levonva az utóhatásra	13.54	13.54
Tiszta nyereség kat. holdanként	10.31	16.31

A műtrágyázás, mint látjuk, boletta nélkül is igen jövedelmező, a boletta bevezetésével pedig a műtrágyázás folytán elért tiszta haszon búzával körülbelül 20 százalékkal, rozssal 60 százalékkal még emelkedik.

Buzánál a kat. holdankénti tiszta nyereség szuperfoszfát és ménsztrógen együttes alkalmazása esetén közel 60 pengő, ami 100 hold buzavetésnél már 6000 pengő tiszta hasznot jelent.

A mezőgazdasági válság megoldásának a gabonajegy és az olcsóbb műtrágyák az első feskői. Aki az olcsó műtrágyát és ennek következtében a boletta kedvezményét célszerűen kihasználja, az meg fogja találni számítását a legmostohább körülmények között is.

Tájékoztatásul még csak annyit közlünk, hogy a szuperfoszfát ára kg %-ként 3 füllel olcsóbb. A nagybani alacsonyabb ár ezennel nem 100 mázsás rendelésnél, hanem már 50 mázsát meghaladó mennyiségű kezdődik. A ménsztrógen mázsája pedig egy pengővel lett olcsóbb. Mindkét műtrágyaféleség után hitelbe történt vásárlásnál (4-szer 3 havi váltó) a gyárak csak a Nemzeti Bank mindenkori kamatját számítják fel, vagyis jelenleg 5 1/2 %-ot.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörfülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acélú raktár

FLASNER LAJOS kézműves és
műhelyszőlő

Budapest, VIII., József-körút 17. szám.

Készítések és javítás olcsó áron. Lényegreérték javítása és elcsúsz.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

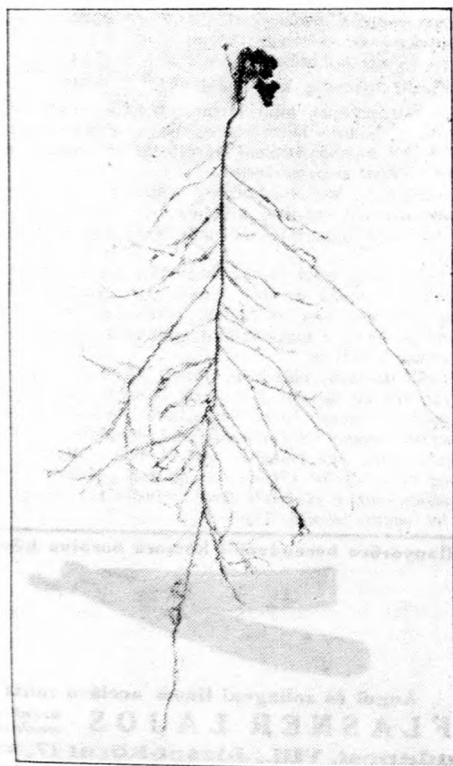
Vass József a munkanélküliség enyhítéséről.

Tobler János országgyűlési képviselő vezetésével az elmúlt héten a pécsi és győri keresztényszocialisták küldöttsége tisztelt Vass József helyettes miniszterelnöknel és kérték őt, hogy a kormány legyen segítségükre, mert a legnagyobb nyomor fenyegeti őket a közelgő télen.

A pécsi munkások panaszaira Vass József helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy a helyi közmunkák megindítására vonatkozóan a kormány már megtette a szükséges intézkedéseket.

A győri munkanélküliek küldöttségének szóoka arra kérte a minisztert, hogy akadályozza meg a munkanélküliek kilakoltatását. Vass József helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy egyetlen embert sem enged indokolatlanul kilakoltatni. A butorgyár kölcsöne ügyében a kormány huszonnégy órán belül megtette az intézkedéseket. Megvizsgálták a kérdést és megállapították, hogy a butorgyár kellő fedezetet nem tud nyújtani, most tehát állami garancia mellett fogja megkapni a kölcsönt. Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy az építéseknek csak helyi munkásokat alkalmazzanak, Vass József miniszter hangsúlyozta, hogy az állami építkezéseknél ezt az elvet érvényesítik, a magánépítkezéseknél azonban nem lehet ebbe a kérdésbe beleszólni, de nem is szabad letörni a szükséges versenyt. Az bizonyos, hogy ha a helyi munkásoktól megfelelő ajánlatot kapnak, őket fogják alkalmazni. Azt is felpanaszolta a küldöttség, hogy a honvédelmi miniszter október elsején a katonai műhelyekben csökkenteni kívánja a munkások létszámát. Ezzel szemben azt kérték, hogy a létszámcsoökkentést legfeljebb május elsején vigyék keresztül s így legalább a téli hónapokra ne veszítsék el keresetüket. A népjóléti miniszter megígérte, hogy ilyen értelemben érintkezést keres Gömbös Gyula honvédelmi miniszterrel.

— Ezek azonban inkább helyi vonatkozású kérdések. —

Háromhónapos lucernató gyökérzete.

A kis pontocskák a gyökérgumók, melyek telit vannak nitrogénnel. (Villax Ödön felvétele.)

mondotta ezután a miniszter — de a kormány emellett olyan tervekkel foglalkozik, amelyekkel a munkanélküliséget az egész országban enyhítheti. Itt elsősorban a hitel kérdéséről van szó. Meg van a remény arra, hogy rövid időn belül megoldhassuk ezt a kérdést s akkor elsősorban a munkásaládi házipénzt, a tisztviselőcsaládi házipénzt és a tatarozási akciót bonyolítják le. A hitelkérdés rendezése a világpiac helyzetétől függ. Az idegen pénzt nagyon meg kell nézni, mielőtt felvesszük, mert nem lehet súlyos terheket rakni a nemzetre. A kormány törekvése az, hogy egyszerű feltételek mellett vegye igénybe a külföldi pénzt. Minden remény megvan arra, hogy ez még az ősz előtt kellő módon megtörténik.

Vass József helyettes miniszterelnök nagy beszéde után az egyik munkás keresetlen szavakkal felköszöntötte, mint olyan munkást, aki tíz év óta áll nehéz munkahelyén és végzi a kötelességét. Az egyszerű szavak láthatóan meghatótták Vass József minisztert, aki elfogódottan csak annyit válaszolt az üdvözlésre, hogy egyet szeretne: bár annyira erős lehetne, hogy mindenkin segíthetne.

Bethlen István grótot és Klebelsberg minisztert ünnepelték Berlinben.

A Berlinben megtartott gyorsírókongresszuson — amelyen több, mint tízezer gyorsíró jelent meg — a különböző kiküldöttek üdvözlő beszéde után Traeger Ernő miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, a gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztosa, igen nagy tetszéssel fogadott beszédében ismertette a magyar kormánynak az egységes magyar gyorsírási életbeléptetése óta tett intézkedéseit. A beszéd végén a közönség percekig tüntetett Bethlen István gróf miniszterelnök és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter mellett. A tanácskozáskor során Traeger felkérése folytán a gyorsírási egyetemi előadónak szakértekezésében, továbbá az egységesítő bizottság ülésében is előadásokat tartott a magyar gyorsírási viszonyokról.

A magyar-román kereskedelmi szerződést megkötötték.

A Romániával kötendő letelepedési, kereskedelmi és hajózási, valamint állategészségügyi egyezmény megkötése iránt már hosszabb idő óta folyó tárgyalások — az általános részhez tartozó néhány pont kivételével, amelyek tisztázása a két kormány részéről folytatódó eszmecsere fog igényelni — az egyezmény egyéb, így tarifális részeiben is meg egyezésre vezetvén, a szóbanforgó egyezmény és mellékletei — a függőben maradó pontok kivételével — a tárgyaló bizottságok vezetői, román részről Grigore Basile budapesti rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, magyar részről pedig Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter által ellenjegyeztették. Az egyezmény aláírására a függőben maradt kérdések tisztázása után fog sor kerülni. Tekintettel arra, hogy a magyar-román kereskedelempolitikai viszony rendezésére vonatkozó, ezidőszent érvényben levő ideiglenes megállapodás érvénye ez évi augusztus 31-én lejár, a két ország közötti kereskedelempolitikai viszonyoknak ez évi szeptember hónap elsejétől kezdődően az új szerződés életbeléptéig, legkésőbb 1931 január elsejéig a legnagyobb kedvezmény alapján való újabb rendezése iránt, a fentnevezettek jegyzékváltás után egyezményt kötöttek.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Térjünk át a nyári trágyázásra!

Irta: Villax Ödön.

A legtöbb gazdaságban a nyári és őszi mezei munkák után rendszerint télen át vagy tavasszal történik a trágyázás. Ez az okszerű mezőgazdálkodással sehogysem illeszthető össze. A meghántott tarló, majd az ősszel felszántott föld a tél folyamán annyira megjavul, beérik, hogy azon téli vagy tavaszi trágyázással rendszerint csak rontunk. Csak nagyon kivételes alkalmakkor, mint arra az alábbiakban még rámutatok, lesz helyénvaló télen át, vagy tavasszal kihordani a trágyát.

A leghelyesebb, ha trágyánkat vagy közvetlenül aratás után a tarlóra hordjuk, vagy pedig, ha a felszántott

tarlót trágyázzuk le. Az első esetben, ha elég érett az istállótrágya, azt gyakran tárcsával is a talajba dolgozhatjuk, ha azonban szalmásabb a trágya, vagy nincs tárcsánk, akkor szántanunk kell. Ez a szántás csak kevésbé legyen mélyebb, mint a közönséges tarlóhántás. 15—20 centiméter mély szántásra csak kivételesen, kötöttebb talajon lesz szükség. Gyakran 6—12 centiméter mélységgel is célt érünk, főként könnyebb miveletű, kevésbé kiszáradt talajon és ha a trágya érettebb. Utána a gyomosodás mértéke szerint fogasolnunk, vagy tárcsázunk kell, míg ősszel a rendes őszi mély szántást végezzük el. Ezt az őszi mélyszántást csak abban az esetben kell kissé sekélyebbre vennünk (például 20 centiméterre), ha a tarlóra hordott trágyát nagyon silány szántással kevertük a talajba. Ebben az esetben ugyanis, ha ősszel nagyon mélyen szántunk, megtörténhetik, hogy a trágya a kívántnál mélyebb talajrétegbe kerül.

Tarlóhántásnál fő, hogy az eke a kasza nyomában járjon. Tarlóhántáskor tehát nem lesz mindig időnk trágyázásra. Ezért rendszerint csak néhány tábla tarlót sikerül letrágyáznunk. Ezt a trágyát, ha apróra érett, néha tárcsával is a talajba keverhetjük, de utána késő ősszel az őszi szántást el kell végeznünk. Ebben az esetben az őszi szántást nem vesszük nagyon mélyre. Ha a lehántolt tarlót július vége, szeptember eleje között trágyázzuk meg és a trágyát csak ekével keverjük a talajba, akkor a leghelyesebb lesz a trágyát közép mélyen alászántani és késő ősszel jó mély szántást adni. Ha azonban a lehántolt tarlóra szeptember-december között kerül a trágya, akkor már két szántásra nincs időnk, amikor is a trágyát egy közepesen mély (15—20 centiméter körül) őszi szántással keverjük a talajba.

Ha az őszi vetésű takarmánynövények vagy rozs alá trágyázunk, lehetőleg mindig a tarlóhántással keverjük alá a trágyát. Érett trágyát azonban a vetőszántással is a talajba keverhetünk. Ugyancsak a vetőszántással kell a talajba keverni a foszforsav-műtrágyákat is. Frissen istállótrágyázott talajon a rozs és a magjuk végett természetesen őszi vetésű takarmánynövények alá foszforsav-trágyát mindig kell adnunk.

A trágyázásnál a legfőbb szabály, hogy a trágyát kihordás után azonnal elterítsük és alászántuk. Csak nagyon kivételes alkalmakkor, pl. sziken, vagy televényben nagyon buja talajokon (kivéve a tözegtalajokat) lehet helyénvaló, hogy a trágyát szétterelve nem szántjuk alá azonnal. Ott továbbá, hol nem szokott száraz lenni, érettebb istállótrágyával, kivételesen tavasszal is trágyázhatunk.

Főszabálynak minden esetre azt tartjuk, hogy *lehetően mindig nyáron vagy ősszel hordjuk ki az istállótrágyát és azt elterelve, azonnal alászántuk*. Télen és tavasszal összegyűlt trágyát pedig hordjuk a megtrágyázandó tábla szélére szarvasba, s a szarvast azonnal teljesen leföldeljük és nyáron át szarvasból trágyázunk.

A takarmányrozs termesztése.

Hogy mennyire becses korai zöldtakarmány a takarmányrozs, azt annak a gazdának, aki termesztését csak egyszer is megpróbálta, nem kell bizonyítgatni. Tavasz felé még a legjobb gazdaságokban is előfordul, hogy különösen a tejelő takarmányok igen fogytán vannak és a gazda kénytelen fokozott beosztást és takarékoságot érvényesíteni az etetés körül, ami szinte kivétel nélkül a tejhozam csökkenését vonja maga után. Alig várjuk ilyenkor a korai zöldtakarmányokat. Bármilyen szépen fejlődnek is a többi, mégis a zöldrozs fut be elsőnek a versenyben. És pedig annál korábban, minél dusabb, minél bujább. Ha magnak természeténél, a bujaság méltán adna aggodalomra okot. Azonban a zölden való kaszálásra szánt rozsvetés bujasága csak előny — természetesen, ha már a telet kipállás nélkül átélte.

Dus, gyorsan fejlődő rozsra akkor számíthatunk,

Mindenki tudja,

hogy 5 világrészben
elismert

hangszer

gyártmányait saját gyárából közvetlenül szállítja vevőinek.

Ingyen 60
oldalas fő-
árjegyzék.

MEINEL & HEROLD

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

Keleti p. ud-
vari lerakat:
Baross-tér
3. sz.

ha ősszel korán került az a földbe és táplálóanyagokban, különösen pedig könnyen felvehető foszforsavban nem szenved hiányt. A könnyen felvehető foszforsavat tartalmazó szuperfoszfát a rozsot nemcsak azért teszi már korán tavasszal dussá, mert így nagyobb tömeg fejlődésére képesíti, hiszen a trágyátlan és a szuperfoszfáttal trágyázott rozsföldeken a kitavaszkodáskor mutatkozó nagy különbségek, — ha a rozsot magnak hagyjuk — lassan el szokat mosódni és a nagy műtrágyahatás csak a csépléskor ötlük ismét szembe. Hanem azért is, mivel a könnyen felvehető foszforsav a rozs fejlődését igen gyorsítja. Nem ritka az az eset, amidőn a szuperfoszfátotott rozs 5—6 nappal, sőt ennél is korábban hánnyja a kalászat. A szinte biztosra vehető egyhetes fejlődésbeli különbség és a zölden való etetésre alkalmas rozs szuperfoszfáttal való trágyázásra fejlődő, sokszor kétszeres tömege busásan meghozza a kat. holdanként szórótan adandó 150—160 kg., vagy a sorba vetendő 90—120 kg. szuperfoszfátnak a kamatát, természetesen tőkéstől. Sokszor a fentemlitettnél nagyobb adagok alkalmazásától sem kell idegenkedni, különösen, ha szükség esetén nitrogént és kálit is adunk, mert az esetleges felesleget kihasználja a rozs után következő növény.

(—csy.)

Egyszerű mód a talaj mésztartalmának meghatározására.

Tudjuk, hogy mily fontos dolog a termőtalajra nézve, ha annak rendes mésztartalma van. Amennyire azonban kívánatos és elengedhetetlen a termelés szempontjából a rendes mésztartalom, éppen annyira nem kívánatos és káros: akár a mésznek teljes hiánya, akár annak a kellő mértéken felüli jelenléte. A mésztartalom meghatározását (szikes talajok kivételével) a következőképpen eszközölhetjük: Egy vizes poharat félig megtöltünk a vizsgálandó talaj mintájával. Azután kishíjával színültig töltjük vízzel és gondosan elkeverjük. Mikor ezzel készen vagyunk, egy evőkanál erős háziécetet öntünk a pohárba és egy kanállal újra kissé elkeverjük. Most már ez a keverék: 1. Vagy nem fog pezsegni, vagy csak alig észrevehetően és csak pillanatokig pezseg. Ezen esetben talajunk: mészhözegény. Mésztrágyázás szükséges. 2. Vagy normálisan, láthatóan és hallhatóan pár percig pezseg. Ez rendes, normális arányra mutat. 3. Vagy hosszasan, tulerősen, zajosan és habosan pezseg, sőt néha — mint a sórnél előforul — habja a pohárból ki is fut. Itt már a tal sok mésztartalom esetével állunk szemben. Ez az úgynevezett sülevényes talaj. Ellenszere: a káli-trágya.

(T. N. L.)

Apró jó tanácsok.

Cseresznyénél, meggyénél gyakran tapasztaljuk, hogy a fa dus virágzatot hoz, de nemsokára a virágzat minden látható ok nélkül elszárad és megsemmisül. Ezt a Monilia cinerea nevű gomba okozza, melynek fonálai a megtámadott fa belsejét egészen átszövik. Orvossága nincsen; a fát ki kell vágni és eltávolítani.

Ha a tarlót feltörjük, újraéled a talajban az a baktériumflóra, mely a tarlót a következő évi növényeknek előkészíti. Ha a talajfelület csak felületesen is meg van hántva, nem illanhat el belőle az a csekély nedvesség, mi az oly ritkán hulló esőből odajutott. A gyomirtásnak is a tarlótántás a legolcsóbb módja. Nem kellene tehát megbüntetni azt a gazdát, kinek gabona-földjén a tarló még most sincs felszántva?!

Az őszi gabonák alá a szuperfoszfátot igen kötött talajon, száraz őszen és megkésett vetés esetén jobb a vetést megelőző szántással alászántani, míg kevésbé kötött, illetőleg laza talajon, nem esőtlen ősszel és a rendes időben eszkökölt vetés mellett tanácsos a szuperfoszfátot (kat. holdanként 150—200 kg-ot) a vetés után elszórni és aláfogatosolni.

Az őszi káposztarepce vetésének ideje augusztus harmadik hete. Ha előbb vetjük, akkor hosszú ősz esetén még ősszel ki-virágzik, ha pedig később vetjük, gyengén megy a télbe és a fagytól sokat szenved.

Az idej gabonát a magtárban csak vékony garmadóban tart-suk és gyakran lapátoljuk át, hogy jól kiszáradjon és így meg ne romolhasson!

A baromfiakat nyáron gyötrik leginkább a tetvek. Ha óvintag (tyukpoloska, zsindelytetű) van az ől repedéseiben, leg-jobb ezt szétszedni és eltüntetni; e rut férget a faölből kiirtani lehetetlen. Ha más tetveket találunk tyukjainkon, hintsünk tol-lalk közé rovarport, vagy fecskendezzünk petróleumot.

Cséplőgépből kikerült gyommagvak közül a vadrepce — ha jelentékeny mennyiség volna közte — érdemes kiostálni és olaj-gyárnak eladni. Egyéb gyommagvakat legjobb elégetni és hanu-jukat a földön, mint műtrágyát szétszórni. De semmiesetre se szabad elégetés helyett a trágya közé dobni, mert ezzel a trá-gyázandó földet gyomosítjuk. Feleltetésük se helyes, mert az apró gyommagvak rágalatlanul kerülnek a gyomorba, csiraképesen tá-voznak az állathól — a trágyába. Tehát megint csak a szántó-föld gyomosítását okozzák.

Az angol hussértés kocáját addig ne bugassuk be, míg 100—120 kg testsúlyt el nem ért. Megfelelő nevelés mellett ez 11—12 hónapos korban következik be.

A svábok irtására az állami Rovartani intézet ujabban a Rebusz nevű port találta igen megfelelőnek, mely drogériákban kapható.

Az amerikai szárazság pusztításai.

Hoover elnök legutóbbi üzenete, amelyben egész Amerika figyelmét felhívta a katasztrófaállás helyzetére, számszerűen mu-tatja ki, hogy kerekben *egymillió ember élete, gazdasága, boldo-gulása forog veszedelembe* és a farmervilág állatállománya, *körülbelül két és egyegyed millió ló, öszvér, hatmillió szarvas-marha, tizenkétféle birka,* szóval Amerika gazdasági állatállo-mányának mintegy tizenkét százaléka a *legsúlyosabb inségnek néz elébe.* Élelmiszerekben aránylag nincs hiány, de az egész farmervilág a legsötétebb gondokkal küzd, mert a rettenetes szárazság minden takarmányt tönkretesz és a farmerek nem tudják, hogyan lesznek képesek állataikkal a telet kihúzni. A kormány valamennyi hivatala, ügynöksége, beleértve a hadsereg ama szerveit is, amelyek a vízszállítását tudják elvégezni, bele van vonva az óriási arányú segítő munkába.

Az egyes államok gazdasági katasztrófája a következőkép-pen fest: *Georgia* állam Hoover elnököt sürgőnyileg értesítette arról, hogy mivel ők maguk aránylag legkevesebbet szenvedtek a nagy melegtől, *hajlandók néhány százezer állatot a saját föld-jeiken ingyen legetetni.* Az állatok elszállítása már meg is in-dult. *Nyugat-Virginia*ban és az *Ohio* völgyében az ivóvíz meg-drágult és az egyes városok a tűzoltók szivattyút használgák, hogy a parkokat és a köztereket öntözhessek. *Indiana* állam szenvedett eddig aránylag legkevesebbet. Valósággal március közepé-től fogva dühöng már a szárazság, míg a legtöbb állam katasz-trófaállás hóhulláma juniustól fogva tart. A *Missouri* délkeleti völgyében és a déli *Illinois*ban, egy olyan földterületen, amely körülbelül Angliával ér föl, a természetben *ötvényszázalék veszte-ség mutatkozik.* Itt vágják le nagy tömegekben a szarvasmarhá-kat, mivel nem tudják számukra a takarmányt megszerezni. A burgonya, paszuly, zöldségfélék, gyümölcs-termékek a normális átlagon körülbelül *hétven százalékkal vannak alul.* A legelők tel-jesen kiégték.

Sok farmon fenyegetően lép föl a lakosok közt a *hőguta és az örülltség.* Newyork nagy elmegyógyintézetében napról-napra hozzák az ilyen szerencsétleneket és szerte az Egyesült-Államok-ban, amerre csak kórházak vannak, mindenütt megtelnek a cel-lák olyan szerencsétlenekkel, akik eszüket veszítették a pokoli forróságban. Igen érdekesek azok a jelenségek, amelyek a ször-nyű forróság révén fölképtek a hűhullámsújtotta egyes földeken. Az amerikai lapokhoz rengeteg küldemény érkezik. Köztük pél-dául olyan tojások, melyeket a tyukok elhagytak és amelyekből a kis csirkét a nap forró melege költötte ki. Az élőfák gyümöl-csének is nagyrésze a szó szoros értelmében megsült az ágakon. *Zundel dr.,* a növénykörtán professzora maga igazolta ezt a tényt és kijelentette, hogy az *azelőli hőségben a nap felé for-dult almáknak több, mint tíz százaléka egészen megsült.*

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

A vadászterületek bérlői tartoznak gondoskodni a kártevő madarak rendszeres irtásáról.

A fehértől vadászterületek bérbeadásával kapcsolatban *Szeged város* polgármestere elfogadta a gazdasági osztálynak azt a javaslatát, hogy a vadászterületek bérlői gondoskodni tartoznak a kártevő madarak rendszeres irtásáról is. Ha ezt elmulasztanák, a környéki gazdák minden további megtorlás nélkül megvárhatják vetésüket.

Országos tojóverseny Kisujszálláson.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kisujszállási kisé-releti gazdaságában létesített mintabaromfitelepén folyó év őszi kezdettel *egy évre terjedő országos tojóversenyt rendez.* A tojóversenyre bármilyen fajta tyúk bevezethető. Neve-zési díj állatonként 2 pengő. Részletes tájékoztatót díjtalanul küld bárki kérésére a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen, Hunyadi-ú. 5. I. em.

A nagykorösi gazdákat a gyenge termésért kárpótolta az exportárak kedvező alakulása.

*Nagykorösi*n, a tavalyihoz viszonyítva az idén sokkal gyengébb volt a termés, az exportcikkék árának emelkedése folytán azonban jóval többet vettek be a gazdák a *termé-nyekért,* mint az előző évek bármelyikében. Julius 31-ig Nagy-körösről összesen 1330 vagonban 61.073 métermáza gyümöl-csöt, főzélék- és zöldségféléket exportáltak.

VÉDJE MEG TERMÉSÉT A SZÁRAZSÁG ELLÉN

KERTBEN KERTÉSZETBEN,
SZŐLŐBEN, GYÜMÖLCSÖSBEN

ÖNTÖZZÖN

A SZABADALMAZOTT

AHA

GAZDASÁGI KÉZI

ÖNTÖZŐGÉPPEL

Nem permetez, nem locsol, nem áraszt.

Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba, a gyökérzethez vezeti. $\frac{1}{10}$ vízzel, $\frac{1}{20}$ munkával 100 százalékos többletermést ér el.

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszent 35 százalék kedvez-ménnyel 18 P 60 fillérért rendelhető meg.

GAAR ÖDÖN

Budapest, VI., Andrásy-út 88—90 sz.

! KÉRJEN PROSPEKTUST MEG MA!

Csomagolóversenyt rendeznek Nagykőrösön.

A nagykőrösi gazdasági irányú egyesületek és intézmények 1930 szeptember 6—9-ig terjedő időben a földművelésügyi minisztérium és Nagykőrös város támogatásával Nagykőrösön gazdasági kiállítást rendeznek. A kiállítás tizenhárom részből áll, melyek közül egyik a mezőgazdasági kereskedelem bemutatása, amelyet az OMKE nagykőrösi csoportja rendez. Pláger József egyesületi elnök vezetése mellett. Ennek a résznek a keretében tartják meg az első magyar országos gyümölcs- és fűszércsomagolási versenyt, mely azt a célt szolgálja, hogy a magyar kerti termények csomagolása terén az utóbbi években elért eredmények közkinccsé váljanak.

Az egri református templomon kereszt van. Most fejezték be Egerben a Deák Ferenc-utcában épülő református templom ápitkezését. A templom olasz barokkstilben épült s azért is különös érdeklődésre tarthat számot, mert a tetejébe keresztet tesznek. Ez az ország első református temploma, amelyen kereszt lesz. A templomot október 15-én ünnepélyes keretek között fogják felavatni.

Károly király-emlékünnept Tihanyban. Vasárnap, augusztus hó 10-én avatták fel ünnepélyes keretek között a IV. Károly király emlékére állított Kálvária utolsó állomásait Tihanyban. Az apátság templomában tartott rövid ájtatosság után az ünnepi közönség, Rott Nándor veszprémi megyéspüspök vezetésével körmenetben vonult ki a Kálvária hegyére, ahol a megyéspüspök megálmodta a Kálvária állomásait. Czettler Jenő dr., a képviselőház alelnöke mondotta az ünnepi beszédet, amelynek során hangsúlyozta, hogy a magyar történelem legmegalázóbb eseménye volt az, amikor a Trianon békéről a szorított nemzetnek fogolyként kellett átadnia királyát. A Kálvária-állomások a feltámadás reménységét hirdetik és azt, hogy ellenségeink ocsó győzelmeinek kulforrása kiapadt, mert nincsen több széthúzd magyar és magyar között. Az ünnepi közönség ezután ismét az apátság templomához vonult, ahol Rott Nándor főpapi misét pontifikált. Az ünnepi szentmise után megkoszorúzták azt az emléktáblát, amelyet IV. Károly király és Zita királynő otthagyózkodásának emlékére állítottak fel. Végül megkoszorúzták az apátsági templom falában elhelyezett hősi emléktáblát.

„Legfőbb ideje, hogy a hadirokkantak segítségére siessünk!” A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetségének egyik fővárosi csoportja tisztelettel legutóbb Majláth pénzügyminiszteri államtitkárnál. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy legfőbb ideje már annak, hogy segítségére siessünk a legtöbbet veszített és sokat szenvedett szerencsétlen hadirokkantoknak, akik mindent feláldoztak a szebb jövőt érdemlő szegény hazánkért.

Konkoly-Thege Gyula követte a halálba feleségét. Emlékeztet még az a szomorú tragédia, amely hetekkel ezelőtt zajlott le Budapesten, amikor is ifjabb Konkoly-Thege Gyula felesége, Dorothy Arents, egy duszgázdag amerikai gyárosa lánya, tévedésből szublimátpasztilátát vett be a gyomorszállító orvossg helyett. Dorothy Arents szörnyű szenvedés után másnap meghalt és Budapesten temették el mélyeséges részvét mellett. Azóta már a fiatalasszony szülei jártak Budapesten, fölkeresték leányuk sírját, majd pedig velük, ifjabb Konkoly-Thege Gyulával együtt elutaztak Magyarországról. Az volt a tervük, hogy először Svédországban és Norvégiában töltenek néhány hetet, majd visszautaznak mindhármán Amerikába. A fiatal férj, aki nászutján vesztette el feleségét, az utóbbi hetekben már látszólag megnyugodott és érdeklődést is tanúsított apósa gyárának ügyei iránt. Ez a megnyugvás azonban egészen rövid életű volt, mert az elmúlt héten az egyik norvégiai városból távirat érkezett Budapestre, amelyben Georg Arents bejelentette, hogy veje, Gyula, a hajón agyonlőtte magát és nyomban meghalt. A fiatalember szülei Abbáziliában kapták meg a hírt és néhány nap múlva visszatértek a fővárosba. Konkoly-Thege Gyula holttestét Budapestre szállították, de nem temették felesége mellé, mert a szerencsétlenül járt asszony holttestét csakhamar járk és Amerikába viszik. Arentsék eredetileg nem akarták megbolygatni leányuk sírját, de most a fiatal tragédia után mégis így határoztak. A fiatal férj és fiatalasszony halála mélyeséges megdöbbenést és részvétet keltett.

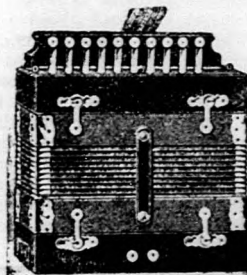
Vadászok figyelmébe ajánljuk 30 éve fennálló Mravko utóda Gyurusz György puskaműves mestert, aki munkájáról és raktáron levő fegyvereiről és löszereiről elismert, úgy minőség, mint ár tekintetében. Budapest, Károly-körút 22., az udvarban.

Hatan haltak meg a mérges gombától egy vas megyei faluban. A vas megyei Hosszuperesztegen tömeges gombamérgezés történt, amelynek már hat halálos áldozata van. Legutóbb a súlyos betegek közül meghalt Kovács Péter, Zrinyi János, és Vagdal József gazda, akik a három korábbi halottal együtt a szőlőben ettek a mérges gombából, utána beboroztak és az éjjelt kint töltötték a szőlőben. Másnap reggelre valamennyien annyira betegek voltak, hogy már nem lehetett rajtuk segíteni. A tömeges mérgezésnek még egy súlyos betege van, a többinek semmi baja nem történt. A legnagyobb valószínűség szerint ezek nem is ettek mérges gombát, hanem a hirtelen jött szerencsétlenség ijesztette meg őket annyira, hogy betegek lettek. Megállapították, hogy a tömegmérgezés a fehérgalóca okozta, amely azon a vidéken eddig ismeretlen volt és ugy látszik, a mostani esős napokon terjedt el. A lakosság nem is ismeri ezt a fajta gombát és így könnyen összekeverthette az ehető galóccal.

A somogyiszi önkéntes tűzoltóegyesület május hó 25-én, fennállásának tízéves fordulójára alkalmából pompásan sikerült majálist rendezett Brán János tűzoltóparancsnok és Major Károly szakasparancsnok vezetésével. Képiünk az egyesület tisztikarát ábrázolja: Első sor: Oláh József bíró, pénztárnok, Lengyel Sándor dr. körorvos, Mayer Gyula plébános, Boór László dr. járási főszolgabíró (a képen X-el jelzett), Gerő Jenő főjegyző, az egyesület elnöke (XX), Palmiller János tanító, alelnök (XX). Elöl öt magyarruhás kisleány, akik dallal köszöntötték a tűzoltócsapatot.

Egy hollandusnak sikerült szép időt „csinálni”. Egy hollandus ember, Veraart, legutóbb érdekes kísérleteket végzett. Veraart két hárommotoros repülőgéppel indult. A két gépen 600, illetve 700 kilogramm apró darabokra összetört jeget helyeztek el. Mikor a két repülőgép mintegy 700 méter magasságban egy meglehetősen sűrű, nagy, sötét felhő fölé került, Veraart utasítást adott, hogy az apró jégdarabokat szórják a felhőre. A két gép ekkor Hága fölött volt s a városra néhány percen keresztül sűrű eső esett, majd az esőfelhő szétfoszlott és gyönyörű napsütéses idő lett. Feladatát tehát sikerrel oldotta meg, mert azt tűzte ki célul, hogy szép időt „csinál”.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangu 2 kórusal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel. Tehát 60 acélhangal P 22.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórusal, 100 acélhangal P 45.—

Összes hangszerek csak itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár,

A világ legjobb hangszergyára.

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 71.

Mesőn.

Akkor vagyok boldog, ha a mezőt járom,
Nyílni, bontakozni a pipacsot látom.
Pipacsot, a buzáföld ringó tengerében
S fejem száll az öröm pillangó képében.

Akkor vagyok boldog s érzem magam otthon,
Mikor a mezővel beszélgetek titkon.
Hosszu buzárdákbán, mikor gyík futkároz,
S előttem az árnyék engemet utanoz.

Akkor vagyok boldog, ha látom ekéjét
A gazdának, mint szántja dus fekete földjét,
Mikor aztán ebből zöld vetések nőnek
És kiscsajdoznak a jövő remények.

Akkor vagyok boldog, s élvezem a határt,
Mikor nem látok egy bus arcot se már.
Ringó buzárdákbán aratókat látok,
Dalolva gyűjtenek az aratólányok.

(Beküldte Gombos Mihály Tiszalókról.)

Vakmerő ejtőernyőugrás 9350 méter magasságból. Vakmerő ejtőernyőugrást csinált Donahuc amerikai rekordér. Az ejtőernyőugrás világrekordját akarta megjavítani és 9350 méter magasságból ugrott ki ernyőjével a repülőgépből. A világrekordot meg is javította, úgy látszik azonban, hogy életével kell fizetnie ezért a rekordjavításért. Dohanuc odáig ment vakmerőségében, hogy oxigénkészülék nélkül kísérlete meg az ugrást. Miután a 9000 méteres régiókban a levegő már egészen ritka, nem tudott lélegzetéhez jutni és félíg megfulladva ért földet. Esméletlenül találták az ejtőernyő alatt és bár azonnal mesterséges lélegzést alkalmaztak, nincs remény, hogy a vakmerő világrekorder életbenmarad.

Megszállt területen tartóztatták le a fajszi arzénmérgezés egyik gyanúsítottját. A Fajszi községben előfordult arzénmérgezési esetek egyik gyanúsítottja, Takács Istvánné Váradi Franciska, már régebben a Szabadka melletti Patocsra költözött. Takácsné azzal vádolja az ügyészség, hogy 1916. évben nevelőatyját, Kupusz Pétert, 1920-ban pedig első férjét, Bajzik Ambrus fajszi gazdálkodót arzénal megmérgezte, hogy vagyonukat a maga számára megkaparíthassa. A kalocsai kir. ügyészség megkeresésére a szabadkai rendőrség őrizetbe vette a kettős gyilkossággal gyanúsított asszonyt s értesítette a kalocsai ügyészséget, hogy Takács Istvánnét a napokban Kelebia határállomáson át fogja adni a magyar esendőrségnek.

Félholtra vertek egy magyar újságíró a román rendőrbiztosok. Karádi Nagy Lajost, a „Keleti Újság” közgazdasági rovatvezetőjét, aki hivatalos kitiűntetésben Aradon tartózkodott, súlyos rendőri brutalitás érte. A vonatra várakozó újságíró beült az egyik aradi kávéházba, ahol a határról lerándult rendőrbiztosok mulattak. Mulatozás közben a rendőrbiztos-társaság minden ok nélkül belekötött és a védtelen újságíró vérére verték, majd az előhívott autótáxiába tusztolták és azzal a felkiáltással, hogy most viszik haza, Magyarországra, elindultak a határ felé. Utközben azonban a részeg emberek mást gondoltak és a több sebből vérző Nagy Lajost kidobták a robogó autóból és az országúton hagyták. A reggeli órákban a teljesen összetört hírlapíró nagynehezen magához tért és bevászorgott Aradra, ahol azonnal orvosi látelketet vétetett fel és megtette a följelentést a brutális támadók ellen.

Ha nagyobb és biztosabb termést akar, rendeljen

eredeti

hatvani nemesített
buza-, rozs-, ősziárpa

és koral zöldtakarmánynak

eredeti

hatvani pannonbüköny

vetőmagot a

Hatvani növénynemesítő r.-t-nál, Hatvan

!! Kérjen képes árjegyzéket!!

A kendergyár szennyvize pusztítja a Sióban a halakat. A Sióban az utóbbi időben tömegesen pusztultak el a halak. A győnki főszolgabíró megállapította, hogy a feltűnő pusztulás a tolnanémédi kendergyártól lefelé volt észlelhető a Sióban. A döglött halakból és a vízből küldött minták alapján a halélet-tani állomás megállapította, hogy valóban a kendergyár szennyvize ölte meg a halakat. Minthogy a gyár vízrendőri kihágást követett el, felelős a kárért.

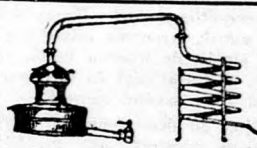
Földlavina mentett meg egy olasz falut a földrengéstől. A földrengéssújtotta területről különös természeti tünetenyről érkezik hír. Ennek a tünetenyről köszönheti menekülését Giorgio la Molara faluska. A földrengés közvetlenül a Benevento határában fekvő község szélén ért véget. Utolsó erejét abban adta ki, hogy nyolc kilométer hosszú földlavinát emelt ki, amely északkeleti-délnyugati irányban húzódott, pontosan a földrengés irányában. A Tammaro folyó, amely még a földlavina-nál innen volt, egy kilométer hosszúságban kilépett medréből. A földlavina a folyó régi medrére zuhant. Ezer és ezer hal került szárazra és ott pusztult el a lavinán. A földcsuszamlás ereje oly hatalmas volt, hogy a folyó partján húzódó sziklás domboldalból egy kétszáz tonna nehéz sziklatömböt tíz méter magasra dobott.

Különös öngyilkossági kísérlet. Korosetz Antal 32 éves rébolydai ápoló a bécsi városhatárában eddig ismeretlen okokból, különös öngyilkossági kísérletet követett el. Először borotvapengével sebet ejtett a nyakán, aztán tíz méter hosszú drótot, amelynek egyik végére követ erősített, átvett a magasfeszültségű áramvezetékben. Ezáltal az áramkörbe kapcsolódott, amely eltaszította, esésével azonban leszakadt a drót az áramvezeték-ről és így elkerülte a biztos halált, de súlyos égési sebeket szenvedett a bal alsókarján és mindkét lábán.

Esküvőjük után két héttel halálos szerencsétlenség ért egy házaspárt. Tours franciaországi városka közelében egy fiatal házaspár, amelynek két héttel ezelőtt volt az esküvője, kirándulásra ment. Hazafelé jövet a motorkerékpár beleszaladt egy szembejövő másik automobilba. Az összeütközés oly szerencsétlenül történt, hogy a fiatal férj és felesége hatalmas irben egy fának zuhantak. Mindketten koponyaalapú törést szenvedtek és azonnal meghaltak.

Súlyos autószerencsétlenség a Svábhegyen. Súlyos kimeneti autószerencsétlenség történt augusztus hó 10-én, vasárnap délután a Svábhegyen, az Istenhegyi-úton. A délutáni órákban Spitzer Manó 59 éves építési vállalkozó feleségével, leányával, egy uriassonnyal és a szakácsnőjével együtt gépkocsin haladt az Istenhegyi-úton. A gépkocsi, melyet Patocska János 35 éves soffőr vezetett, egy kanyarultnál elromlott, a fékje felmondta a szolgálatot. A nehéz fordulóban a fékhiba következtében nagy sebességgel haladt a gépkocsi s a soffőr nem volt ura az autónak, amely nagy erővel nekiment a heggyoldalnak. Az ütközés következtében a gépkocsi felborult, az utasok pedig az uttestre zuhantak. Patocska János soffőr olyan nagy erővel zuhant a kősziklának, hogy még a szerencsétlenség színhelyén koponyatörés következtében meghalt. A gépkocsi többi utasai eszméletlenül maradtak az autó roncsai közelében. Több orvos és két mentőkerék érkezett a baleset színhelyére, hogy a sebesülteket kórházba szállítsa. A mentők valamennyiüket a Sista Szanatóriumba szállították, ahol az orvosok megállapították, hogy valamennyien agyrázkódást szenvedtek s ezenkívül súlyos zúzódásokat és töréseket.

Folyik a munka az olasz földrengéssújtott területen. Most dolgoznak az olaszországi földrengés halálos áldozatainak pontos listáján. A halottak száma valószínűleg kisebb lesz, mint amennyi a legutolsó hivatalos kimutatásban szerepel. Sok emberről ugyanis, akiről azt hitték, hogy a romok között lelte halálát, kiderült, hogy elmenekült a helyszégekől s azért nem találták. Ezek azóta visszatértek. A lerombolt házak helyett nem közönséges barakkok építését kezdték meg, mint ahogy azelőtt földrengések alkalmával mindig szokásban volt, hanem a higiénikus követelményeknek megfelelő szobákra osztott házakat. Ez a körülmény is biztosítja, hogy a lakosság, ha beköltözik a házakba, újból rendes életmódot kezdhet.

Máthé András

vörösréz árúgyár, UJPEST.

Gróf Károly-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafűzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

Halászkok élethalál-küzdelme a cethallal. Nehéz küzdelmük volt a siracusai halászkoknak egy öt méter hosszú cethallal. A cethal belekerült a szorítóba, a háló végébe, ahová a halászkok a háló összevonásával behajtották a halakat, hogy szigonnyal végessenek velük. Az óriási cethal vadul csapkodott maga körül és a legnagyobb veszedelembé döntötte a halászkokat. A halászkok teljes két óra hosszat küzdöttek könnyű csónakjaikról a megvadult cethallal. Baltákkal és szigonnyal dögönyözték az óriási halat, majd később puskákból lövöldöztek rá. Hosszadalmas küzdelem után végre sikerült a cethalat ártalmatlanná tenni. Közben több csónak felborult a vízbe estek. Sokan közülük csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták megmenekülni életüket.

Sokgyermekes családanyák kitüntetésé Pécsett és Szegeden. A magyar anyák nemzeti ünnepe előkészítőbizottsága a leg többgyermekes anyákat ez évben is emlékéremmel és pénzsegéllyel tünteti ki. Pécsre két derék családanya részére érkezett ezuttal kitüntetés. Az egyiket *Biró Imréné* tizenegygyermekes családanya kapja, a másikat *Szegedi Jánosné* pécsi helyi lakos, akinek tíz gyermeke van. Mind a két anyát a kitüntetésen kívül huszonöt-huszonöt pengőt is kap. Szegeden 81 olyan anyát írtak össze, akinek 4–14 gyermeke van. Az összehozottak között *Ambrus Jánosné* 17 gyermeke közül 12 van életben, *Dobó Tamásné* 14 élő gyermeke, négy szegedi anyának 11 gyermeke, hét anyának 10–10 gyermeke van.

Öngyilkos lett, mert nem bírta német hazája nyomorát elviselni. Különös indoklással követett el öngyilkosságot egy drezdai szállodában *Habura Károly* berlini diák. A fiatalember fölbőltötte magát, miután levelet írt, amelyben közli, hogy az öngyilkosságot hazája nyomora fölötti elkeseredésében követte el. Az utóbbi időben sokat foglalkozott a német politikai viszonyokkal és arra a következtetésre jutott, hogy a német nemzet helyzete reménytelen. Ezt a gondolatot nem tudta elviselni és inkább a halálba menekült. *Habura* barátai szerint a fiatal diákon az utóbbi időben buskomorság tünetei mutatkoztak.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda közlése szerint

munkást keres:

Szöke József dr. vasúti főfelügyelő egy feles vagy százalékos haszonrészese-désű kertet keres rákoszentmihályi 4½ holdas virágkertetéhez. Kisebb tőkével rendelkezők előnyben. Jelenkezés eddigi működésükről szóló bizonyítványok felmutatásával Budapest, II., Szász Károly-utca 5., III. em. 1.

A természet csodái.

Ausztriában egy barlangban a földről egyforma nagyságú jégoszlopok merednek fölfelé, mint a szőlőkarók a szőlőben. A rendkívül érdekes tünemény magyarázata az, hogy a barlang tetőjéről vízesőpek hullanak alá, melyek a talaj közelében levő hideg levegőrétegben megfagynak. A jégoszlopok teljesen egyforma magassága mutatja a hideg levegőréteg magasságát.

A természet csodái.

A jégoszlopok közelebbről fényképezve.

TRÉFÁK

Alighanem igaza van.

- Igazgató ur, kérek egy napi szabadságot.
- Minek az magának?
- Holnap nősülök, kérem.
- Hát magának mindenütt ott kell lenni?

A sípoló tüdő.

- Barátom, maga nagyon beteg. Harminc éves praxi-som alatt még nem volt dolgom ennyire sípoló tüdővel.
- Az meglehet, doktor ur. Én ugyanis futballbíró vagyok és tegnap futás közben lenyeltem a jelzősípöt.

Igy is lehet.

- Akarsz féláron utazni Bécsig?
- Hogyne!
- Akkor menj gyalog Győrre és ott váltás vasúti jegyet.

A lábbénulás.

- Doktor ur, mitől kezd bénulni a ballábam?
- Hja, barátom, a kortól!...
- Aligha lesz úgy, mert a jobblábam egyidős a ballal és mégse fáj...

A papagáj.

Egy vidéki földbirtokos, akinek Budán palotája van, torkig volt már a megbízhatatlan inasával. Körülnézett a gazdaságában és egy jóképű falusi legényt választott ki inasnak. Miután libériába öltöztette, töviről-hegyre elmagyarázta neki, mi a napi teendője.

— A legfontosabb, hogy reggel a kalitkát kitisztítsad és friss eledelt adj a papagájnak.

A legény először hallotta a „papagáj” szót, nem is igen jegyezte meg. De már az első reggel baj történt. A papagáj belevágta a csőrét az inas kezéjébe, úgyhogy kórházba kellett vinni, mert hevesen vérzett a seb. Az orvos megnézte és megkérdezte:

— Aztán ki csinálta ezt a csunya sebet?

A legény vállat vont:

— A fene tudja a nevét, kérem... Valami zsidó kacsa volt.

Fegyver, lőszer és javítás

a legolcsóbban Mravkó utóda **Gyurusz György** puskaműves és kereskedő, Budapest, IV., Károly-körút 22. (Udvarban)

SZIVÁRVÁNY.

A vesepecsenye mint rofameszköz

Henrik, akiről a történet szól, szakács volt. Dehogy gondolta volna, hogy valamikor még hős is lesz.

Mindent a véletlen csinál.

Bevonulása után a huszárokhoz került s mikor meghallották róla, hogy szakács a mestersége, nyomban besorozták századszakácsnak s a harcra már ebben a minőségben jutott el. Hogy az állását állandóan biztosítsa magának, okos ésszel a kondér kis bográcsában olyan pompás ételeket főzött a tiszt urak számára, hogy no! Leggyakrabban vesepecsenyét sütött, mert ez volt a százados kedvence étele.

A zászlóalj négy konyhája mindig együtt volt. Békésen sütöttek-főztek.

Egy napon azonban, mintha felborult volna a világ rendje. Nagy ágyuzás volt. Henrik kíváncsi volt, felment a dombra, amely mögött a zászlóalj kondérjai füstölögtek. Alig ért a dombra, látja ám, hogy a közeli erdőből kozákcsoapat bomtakozik ki és egyenesen a konyhák felé tartanak. Azt sem tudta hirtelen, hogyan került vissza a völgybe és nagyot kiáltott:

— Jönnék a kozákok!

Több sem kellett a jámbor szakácsoknak, felmáshattak az öreg huszároknak. Henriknek zavarában eszébe jutott a vesepecsenye. Azt csak nem hagyja ott a kozákoknak! A bográcsot betemette a kondérral, a tetejét besrófolta, felkötötte a ló szerszámjára és maga is felmászott a lóra.

Éppen menekülni akart már, mikor a ló hirtelen elkezdett ágaskodni. A vesepecsenyés bogrács ugyanis a szerszámon lógva, hol ide, hol oda verődve, égette a ló hasát.

A ló bolondos ugrálása a többi lóra is átragadt s nem akartak elindulni, akárhogyan is biztatták a lovasaik.

A kozákok meg azalatt folyton közeledtek.

A szakácsok izzadtak félelmükben, de a lovak mégsem mentek. A nagy drukokban végre Henrik lóva hirtelen megfordult s mint a nyúl rohant előre, egyenesen neki a kozákoknak.

A többi ló látva ezt, szintén megindult Henrik után.

Minél gyorsabban futott a ló, a bogrács annál jobban csapkodott, annál jobban égette a hasát s annál jobban rohant előre, a többi meg utána.

A helyzet most hirtelen megváltozott.

A kozákok, amint észrevették az örülten vágatott lovakat, a szakácsokat huszároknak nézték. Gyorsan megfordították hát a lovakat és elváltak.

A szakácsok lovai pedig össze-vissza nyargalásztak Henrik lóva után. Végre jó negyedóra múlva, mikor a vesepecsenye kihűlni kezdett, Henrik lóva is megcsendesedett.

A század éppen akkor érkezett a völgybe, hogy a kozákokat elkeresse. A százados végignézte az egész rohamot. Ő maga is azt hitte, hogy a huszárok rohamoztak. De mikor Henrik és társai odaérték hozzá és felismerte őket, alig tudott a csodálkozástól szóhoz jutni.

A szakácsok még mindig remegtek. Azt hitték, hogy megbüntetik őket. Nagyot néztek azonban, mikor vitéz támadásukért a százados megdicsérte őket.

Csupán Henrik mosolygott. Nem szólt volna a világról sem. De a vesepecsenyés bográcsot boldogan szorította hóna alá.

NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Ez évben sokkal több az adóm, mint a múlt évben volt, hová forduljak? 2. Hol lehet megtudni az összes adó-
nemek törvényes mennyiségét? — **Felelet:** 1. Az állami adók kivetése ellen az adóhivatalnál benyújtandó és a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzendő felebbezéssel élhet. Egyházi adó ellen pedig a megyei püspök urhoz adhat be felebbezést. 2. Kiadóhivatalunk után megkaphat minden könyvet, írja meg, mire van szüksége.

Kérdés: Bérlet földem után a bért természetben, búzában tartozom a szerződés szerint fizetni. Kit illet meg a boletta, engem, a bérlet vagy a bérbeadót? (T. K., 9089. sz. előfizető.)

— **Felelet:** A bér fejeiben természetben szolgáltatott buza minden métermázsája után három pengő értékű gabonajegyzelvényt jogosult a bérbeadótól követelni Ön, a búzát termelő bérlet.

Kérdés: 1. Homoki földbe milyen magot vessek zöldtrágya-

nak? 2. Meg lehet-e javítani az avas zsírt? (T. K., Győrmező-hegy.) — **Felelet:** 1. Homoki talajra legjobb zöldtrágya növény a fehér csillagfűrt, de ezt tavasszal kell vetni és a virágzás végén alászántani. Lehet ugyan ősszel is vetni, de az őszi vetés a szárazság miatt nem szokott sikerülni. A leszántás után nem is lehet a földet mindjárt elvetni, mert az, a zöld trágya leszántása után üregecs marad, tehát illepednie kell. A fehér csillagfűrtől katasztrális holdanként 60–70 kg. vetőmag kell, árára 100 kilónként 22–23 pengő. Kapható minden jobb magkereskedésben. 2. Az avas zsírt megjavítani nem lehet. A zsír avasodása bomlási folyamat. Ezért az avas zsírból legfeljebb szappant lehet főzni, mert az avas zsír az egészségre is ártalmas.

Kérdés: 1. Képzett molnárnak kell-e lennie annak, aki darálómalmot vezet? 2. Mi a sertésvész orvossága? (Sz. A., Sormás.)

— **Felelet:** 1. A részes darálás iparengedélyhez van kötve, amely iparengedélyt tartozik megszerezni a darálómalom tulajdonosa. Az iparengedélyt persze csak olyan egyén kapja, aki a tanonci és legényi évelt valamely malomban ki-töltötte. Iparengedély megadása iránt az illetékes főszolgabíróhoz kell fordulni. Ilyen iparengedély nélkül idegeneknek darálni nem szabad. Saját részére azonban ki-ki darálhat iparengedély nélkül is. 2. Sertésvész ellen csak egyetlen orvosság van, az oltás, amit persze csak állatorvos végezhet. Azért forduljon mielőbb állatorvoshoz. A vészt a mangalicasértés sokkal jobban állja, mint a keszesőri angol.

Kérdés: Hol értékesíthetem az anyarozsot? (Há. olvasó, Abaujszántó.) — **Felelet:** Anyarozsot vesz a „Herbária” gyógynövénykereskedelmi Rt. T. Budapest, VII., Károly király-ut 15. Kilóját 2 pengőért veszi és a beküldendő anyarozsot jól ki kell szárítani.

Kérdés: Melyik a legjobb fajta és meg nem dőlő buza? (R. A., Homokméggy.) — **Felelet:** Egy nagyon jó fajta és a megdőlésnek ellentálló buzafajta a „Bánkuti 1201”-es. Kapható a bankuti hercegi uradalomnál Bánkúton, vagy Montenuovo herceg uradalmaiban Németbolyon, Baranya megyében.

Kérdés: 1. Hol szerezhetek be keltetőgépet? 2. Melyik a legjobb fajta házinyul? (A07.) — **Felelet:** 1. Keltető gépet lehet kapni részletre és pedig a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Hogy milyen feltételek mellett, az függ attól, hogy milyen gépet akar venni, illetve hogy mi lesz a gép ára. Forduljon a fenti címhez és közölje, hogy hány tojásfelfogadó képességű keltetőgépre lenne szüksége, mire ő közli, hogy mi a gép ára és milyen fizetési feltételek mellett lehet azt megkapni. 2. Hogy melyik fajta házinyul a legjobb, arra nem lehet egyszerűen választ adni és pedig azért nem, mert nagyon sok fajta jó házinyul van és egyik tenyésztő az egyiket, a másikat tartja jónak. Vegye meg Schillga: „Jövedelmező házinyultenyésztés” című könyvét. Ebben benne van az összes jófajta házinyul leírása és tenyésztés módja, ebből megtudhatja, hogy melyik felel meg az ön igényeinek leginkább.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznének, azoknak még 30 holdon felül birtokuk folyósítottunk 7 és 16 százalékos típusos törlesztés kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I. II. III. helyű nagykamatu tartozásokat illetéktelenesen bekonvertáltak. — Kelljen becsülni nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújtunk. **Agrária Részvénytársaság Budapest, Erzsébet-körút 2.**

**Tiszaújfalai
bajuszpedró**

csak a ROYKÓ névvel és rózsaszínvédjeggyel valódi.

Kérdés: 1. Hány méteres körzetben védi meg a villámhárító az alatta lévő épületet? 2. Hol kell feljelenteni a mulasztó postaalkalmazottat? 3. Lehet-e kapni operettet könyvtárakban? 4. Van-e előnye a leventeoktatónak a katonaságnál? (K. M. N., Hajduszentmihály.) — **Felelet:** 1. Gyakorlati megállapítás szerint, általában a villámhárítónak a földtől számított magassága adja annak a körnek a sugarát, amely körnek területét a villámhárító a villám becsapásától védi. 2. Az illetékes postaigazgatóságnál. 3. Igen, írja meg, hogy milyen darab szükséges, ha kapható, azt kiadóhivatalunk beszerzi az Ön számára. 4. Igen. Az az előnye, hogy a gyakorlatok nagy részét már tudja és így könnyebben mehet előre. Mozsizásznőkre vonatkozóan — sajnálatunkra — felvilágosítással nem szolgálhatunk. Forduljon valamelyik színházi újsághoz. A per eredményére vonatkozóan jóslásba nem bocsátkozunk. Meg kell várni a döntést. Ha az meglesz, úgy írja meg és tanácsai szolgálunk.

Kérdés: 1. Tizenhétéves vagyok, négy polgári iskolát és egy felsőkereskedelmi osztályt végeztem. Katona akarok lenni, lehetséges-e? 2. Hol kaphatok kimerítő felvilágosítást a felvétellel vonatkozóan? 3. Folytathatom-e tanulmányaimat a katonai szolgálat alatt? 4. A leventegyakorlatokon való részvételre vélekedést kapok-e, vagy pedig nekem kell jelentkezni? (B. J., Fard.) — **Felelet:** 1. Ha testileg alkalmas és szülei beleegyeznek, felveszik a honvédség kötelékébe. 2. Forduljon az illetékes vegyes dandárparancsnoksághoz, amely Szombathelyen székel. 3. Az első év leszolgálatára után alkalma nyílik tanulmányainak folytatására. 4. Erre vonatkozóan értesítést kap. Azonban jó lesz, ha inkább jelentkezik a járási testnevelési felügyelőnél.

Kérdés: Magyar állampolgár vagyok és Svájcban házat szeretnék venni. Két hónapot akarok Svájcban tölteni, vásárolhatok-e házat? (B. J., Nagykorós.) — **Felelet:** A ház vásárlásának semmi különösebb akadályja nem lehet. Svájcba érvényes magyar utlevéllel utazhat. Utlevélét vizuálisan kell ellátni a Budapesti svájci konzulátusnál (IX., Szvetenay-utca 21.)

Kérdés: 1. Szeretném megtudni, hogy hol van Dandántól gyorsított tűzerűt? 2. Van-e a honvédségnek motorkerékpáros-ezrede? (Ifj. D. Gy., Örvényeshegy.) — **Felelet:** 1. Nem tudjuk, mit ért Ön gyorsított tűzerűtől alatt s így kimerítő választ sem adhatunk. Forduljon közvetlenül a hajmáskéri m. kir. állomásparancsnoksághoz, Hajmáskér (Veszprémmegye.) — 2. Motorkerékpáros-ezredről nem tudunk, csupán kerékpáros zászlóaljokról. Eziránt az Önhöz legközelebb eső katonai parancsnokság tud felvilágosítást nyújtani.

Kérdés: A szőlőtőkék meggombásodtak. Hogy védekezzünk ellene? (L. K., Bajszentistván.) — **Felelet:** A szőlőtőkék gombabetegelege többféle lehet, hogy melyik, azt csak vizsgálattal lehet megállapítani. Szíveskedjenek 2–3 beteg tőkét nedves ruhába csomagolni és elküldeni a következő címre: M. Kir. Ampelológiai Intézet, Budapest, II., Hermann Ottó-ut 15. Ebben az intézetben a tőkéket megvizsgálják, megállapítják a betegséget és utmutatást adnak a védekezésre vonatkozólag. A vizsgálat díja 2–3 pengő.

Kérdés: 1. Hogy védekezzem a csimasz pusztítása ellen? 2. Hol vásárolhatok szénkénegét? (Hú előfizető, Medina.) — **Felelet:** 1. A pajzrok (csimasz) ellen hatásos a szénkéneggel való védekezés. A szénkénegezés ideje vagy az ősz, november hó, vagy a tavasz, február-március hó. A szénkénegezését mindig hosszabb szárazságot követő kiadós eső után kell végrehajtani. A késői, április-májusi szénkénegezés nem használ, mert akkor már a pajzrok nagyrésze kibújta a földből. Az ideit ültetést lehet most ősszel szénkénegezni. A használandó szénkéneg mennyisége négyzetméterenként 24 gramm, igen kötött agyagon 32 gramm. 2. Szénkéneg beszerezhető a „Magyar Szénkéneg R. T.”-nél, Budapest, V., Zoltán-utca 6. Előre is figyelmeztetjük azonban, hogy a szénkéneg nagyon veszedelmes robbanó szer, tehát közelében gyufát gyújtani, pipázni nem szabad. Harmadik kérdésére később küldünk választ.

Kérdés: Hogy kell gyalult tőköt télire eltenni? (7927. sz. előfizető.) — **Felelet:** Tök és uborka eltevése télire, úgy történik, hogy a meggyalult tőköt 15% sóval, kő, üveg vagy fadénybe szorosan becsomósztatjuk. (Tehát minden kg. gyalult tökre 15 dkg. sót veszünk.) Ha másnapra a tök nem ereszt leveket, úgy 30%-os (minden literre 30 dkg.) sószelvel feltöltjük. Az uborkát teljesen azonos módon lehet eltenni, mint a tőköt. Használat előtt az így készült főzelékeket alaposan kikézzük, mert különben az étel élvezhetetlenül sós lesz.

S. I. Dávid. Az államségéllyel vett kenyésszamarhákra több miniszteri rendelet vonatkozik és miután nem közli, hogy mit szeretne tudni, nem is tudunk határozott választ adni. Forduljon az illetékes járási gazdasági felügyelőséghez, az minden erre vonatkozó kérdésben választ tud adni.

Kérdés: 1. Sógórom Amerikában él, azonban nem tudom címét. Hová forduljak, hogy megtudhassam? 2. 1915. március 21-én orosz fogságba estem. Azt megelőzően öt hónapig teljesítettem hadtérít szolgálatot. Jögom van-e a Károly csapatkeresztre? 3. Az anyósom élvezeti jogára kivett adót köteles vagyok-e én megfizetni, mert rajtam hajtják azt be? (O. F., Ibrány.) — **Felelet:** 1. Sógóra címe után érdeklődhet a Budapesti amerikai konzulátusnál, melynek címe: American General Consulat, Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 16. szám. Ha ide fordul, írja meg levelében sógorának legutolsó tartózkodási helyét, esetleg foglalkozását, továbbá születési adatait és hogy mikor vándorolt ki Amerikába. 2. Minden katonára, aki legalább hat hétig teljesített hadtérít szolgálatot, igényt tarthat a Károly csapatkeresztre. Forduljon a Hadtörténelmi Levéltárhoz, Budapest, I., Bécsikapu-tér 2. sz. 3. A haszonélvezet után a jövedelemadó az köteles megfizetni, aki a haszonélvezeti összeget kézhez veszi, az más módon nem hajtható be. Ha az ingatlan újabb adásvételi szerződéssel már harmadik tulajdonos kezén van, úgy az előző második szerződést hatálytalanítani és így az ingatlant visszaszerezni nem lehet. Negyedik kérdésére az a válaszunk, hogy a haszonélvezeti terhelés nem akadályozza az meg, hogy a területre építkezni ne lehessen.

Kérdés: 1908-ban születtem, hat elemi iskolát jártam és molnárságot tanultam. Katonatiszt szeretnék lenni, hogyan volna ez lehetséges? (X. Y., Á.-m.) — **Felelet:** A magyar királyi honvédség keretében katonatisztoknak azokat nevezik ki, akik a budapesti kir. honvéd Ludovika akadémiát, vagy pedig a pécsi m. kir. Zrínyi Miklós rendszeti főiskolát elvégzik. Ide csak érettségizetteket vesznek fel. Ha beáll a honvédség kötelékébe és ott állandó szolgálatra kötelezi magát, úgy idővel az altiszti rendfokozat legmagasabb rangját, — az alhadnagyságot is elérheti. Kíváncsinos lenne, ha elvégezné a Jutasi altisztképző iskolát. Forduljon felvilágosításért az iskola vezetéséhez, Jutas, Veszprémmegye.

Kérdés: Többen vagyunk östermelők, akik gyümölcsöt, szőlőt és bort szeretnénk hat-nyolc métermázsás tételben külföldre szállítani. Hová forduljunk, hogy teljesen kimerítő tájékozást kapjunk a külföldi piacokról, szállítási módjáról, drakról, stb.? (Sz. A.) — **Felelet:** Forduljanak sürgősen a Mezőgazdasági és terményforgalmi intézethez, Budapest, V., Széchenyi-utca 1. sz.

Kérdés: Malombérlő vagyok, ki köteles a kereseti adót fizetni? (Egy régi — 7464. sz. — előfizető.) — **Felelet:** A malom utáni kereseti adót az köteles fizetni, aki a malom üzemével foglalkozik, ha azonban a szerződésben másképpen van a megállapodás, úgy az az irányadó.

Magyarországon is kapható a

Norgiss arckrém

bőrifító találmánya,
bőrelőregedést megállítja
és az arcot megifjítja.

Ismertetőt küld

Norgiss Művek

Budapest, VI., Szív-u. 15.

Követelje mindenütt.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Írta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap” műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(16. közlemény.)

TERCSI: Tudod mit, Zolikám? Gyerünk arra előre, nézzünk szét, mert ha valaki meglát itt, feltűnik neki, hogy kettesbe vagyunk.

ZOLI: Téged tán akkor se zavarna el az urad, ha megtudna valamit.

TERCSI: Nem, attól nem félek. Megbolondítottam egészen. Gyerünk!

ZOLI: De hová?

ZOLI: Majd megtudod egy-kettőre.

ZOLI: Félhárom. Gyerünk! (Bemennek.)

VIII. jelenet.

(Józi, majd Tóni.)

JÓZSI: Szerencse, hogy félre tudtam huzódni. Kezembe vagy Csorba Gergely kétféleképpen is. A bíróságodra már rácsaptam. De tudom, hogy még erre nem adod be a derekad, de annál jobban meggyőrnedsz, (szébből előveszi Zoli levelet) ha ezt a levelet az orrodhoz töröm. (Olvassa): Epedve várlak, eskőjaimmal. Terci.

TÓNI: No, Józsikám, mi újság, hány holdath kaphál?

JÓZSI: Semmi közöd hozzá. Hozz egy üveg bort és két poharat. A Petit küldd be, mutatni akarok.

TÓNI: Khérem, khérem. (Elmegy.)

JÓZSI: A földet szeretnék ők felhalálozni, de arra nincs gondjuk, hogy azoknak a szegény elesett hősöknek emléktáblát faragtattának. Szálma helyett már bankókkal van kitömve a nyoszolyájuk.

IX. jelenet.

(Józi, Szörös, majd Tóni.)

SZÖRÖS: Mi újság Józsikám?

JÓZSI: Azóta már izzadnak, fel lesz forgatva a falu.

SZÖRÖS: De jó, hogy a vigin lakok.

JÓZSI: Ūj le.

TÓNI: Egy üveg bor és kéth pohár, tessék. De gorombhullettél, mint egy pokróch.

JÓZSI (önt): Ne beszélj, eredj a dolgozdra.

TÓNI: Khérem. (Elmegy.)

JÓZSI: Igyál Peti!

SZÖRÖS: Isten éltessen!

JÓZSI: Téged is. (Isznak.)

SZÖRÖS: Mondd már, hogyan ment?

JÓZSI: Ahogy csak akartam. Megkérdeztem, hogy miért nem a jegyző írta össze az igénylőket.

SZÖRÖS: Beteg az nagyon, kérlek.

JÓZSI: Ő is azt mondta. De én erre elmondtam a te esetedet. Elmondtam, hogy ők csak azt tartották szem előtt, hogy mentül többen legyenek az igénylők. Sok legyen közöttük, aki elpredálja, hogy ők megvehessék. Megmondtam, a Hornyos ajánlatát, amit nekem tett.

SZÖRÖS: Csak engem ne említettél volna.

JÓZSI: Ne félj semmit! Erre kérték az urak a jegyzőt, hogy a bírót, meg a tanácsosait függessze fel.

SZÖRÖS: Jaj! Jaj! Énmlattam felakasztják!

JÓZSI: Ne óvágass te hülye! Hiába voltál katona? Felfüggesztik az állásuktól. Ugyan csak akarták, de én kértem, hogy intézzék el másként az ügyet.

SZÖRÖS: Hát Istennek.

JÓZSI: A birtokba vezetést elhalasztják, az igénylőkről erkölcsi bizonyítványt kérnek. Csorba Gergely bírót, Hornyos tanácsost meghagyják állásaikban, azzal a föltétellel, hogy egy hónap múlva álljon a hősök szobra. Hogy miként intézik el, az az ő bajuk.

SZÖRÖS: Van azoknak elég pizik.

JÓZSI: A te számodra kieszközöltem tizenöt holdat egy

darabba.

SZÖRÖS: Végem van.

JÓZSI: Igyál, hogy megmaradj!

SZÖRÖS: Egy semet se.

JÓZSI: No csak igyál, fogadj szót.

SZÖRÖS: Jaj, csak lugodtat volna benne. (Iszik.)

JÓZSI: Ki lakna akkor az új házba?

SZÖRÖS: Új házba?

JÓZSI: Abba. Elmondtam az uraknak, hogy milyen vitéz katona voltál a háboruban, a rádeső részt adják át a községnek, oly feltétellel, hogy helyébe neked, egy rendes, lakható házat csináltasson. Mielőtt beleköltözködsz, felavatnak vitéznek. Jól csináltam Peti?

SZÖRÖS: Csókollak érte. (Megkapja, összecsókolja, felkapja a poharat): Isten éltessen kétszáz estendeig. (Isznak). Melyik a nótád? Hogy muzsikáljam el szíveimből. Tóni, egy üveg pezsgőt!

JÓZSI: Istennylát a nyakadra! A nótámat huzd el, az is elég lesz.

SZÖRÖS: Bár csak ezser volna, addig huzsom, míg a hurjalm le nem szakadozsnak.

JÓZSI: Tedd föl a hangfogót, oszt kísérj. (Dalol, Szörös kíséri hegedülve. Dallam: Futóbolond lett a falu legderekebb legénye.)

*Mosolyogtam a lányokat, ha szerelmet vallottam,
Nem szerettem még egyet se, szeretőt nem tartottam;
Szívem akkor se dobogott, ha egy kislány csókot adott,
Elfeledtem, kikacagtam szerelmét,
Most tudom, hogy te számodra tartogattam szívem összes melegét.*

*Arra kérem a jó Istent, tartsa meg szerelmedet,
Tőlem sohse fordítsa el hűn szerető szívedet;
Elátkozhat édesapád, ha a mennyből édesanyád
Ránkhullatja áldasaként könnyeit,
Megáldja a jó Isten is, akik egymást igaz szívből szeretik.*

X. jelenet.

(Voltak, Őrszi.)

ŐRSZI (A dal vége felé belép): Józi, te itt mulatsz?

JÓZSI: Őrszikém, bologságom, gyere, ülj ide mellém.

SZÖRÖS: Gratulálók Jóska, hát ünekl sólt az a nóta?

JÓZSI: Őrszikém! Haladunk, ne félj semmit. (Feldől ő is.)

ŐRSZI: Én nem bírom már tovább ezt az alakoskodást.

SZÖRÖS: (Félre): Ugy vesem észre, hogy fölösleges vagyok itt. (El.)

JÓZSI: Csak kitarthat Őrszikém, vezembem van már minden. Mikor ide bejöttem akaratlanul! olyan jelenetet láttam meg, amire már régen vártam.

ŐRSZI: Csak nem édesapámról van szó?

JÓZSI: Nem, de fejemet teszem rá, hogy megszabadulsz hamarosan a mostoha anyádtól.

ŐRSZI: Nem megy az olyan könnyen.

JÓZSI: Apádtól függ minden, meg igaz, hogy tetőled is

ŐRSZI: Éntőlem?

JÓZSI: Igen, tőled, mert ha esetleg nem akarnád, akkor bele se kezdenék. Mondd csak Őrszikém, akkor is a feleségem tudnál lenni, ha édesapádnak egy szegénnyel telli tarisznyát akasztanék a nyakába?

ŐRSZI: Van már azéba elég, ja, kiég a szemem!

JÓZSI: Valamit észrevettél?

ŐRSZI: Mikor édesapám elment az asztalunktól, Zoli háromszor is úgy szólította Terci, meg Tercsikém. Aztán mindig visszakapta a szót. Ugy lett aztán bírónéasszony. Ebből azt következtetem, hogy szeretik egymást.

JÓZSI: De még mennyire, én meg rajta kaptam őket, ahogy itt csókolták.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

D recept

(Beküldte Boa József Lendaujfaluból.)

2. Szórejtvény.

s
s
s
s
lángol

(Beküldte Kovács Máté Kaposvárról.)

3. Pontrejtvény.

A . a . á . n . p . l . g . o . b . e . i . a .

(Beküldte Hanzséros Béla és Imre Fertőszéplakról.)

4. Szórejtvény.

Tátra testrészt (-z) A × hüvelyes (-l)
(t=m)

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

5. Névrejtvény.

Eger, Arad, Zilah, Nyitra, Ilava, Győr, Romhány, Árva, Hont.
E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva egy magyar város nevét kapjuk.

(Beküldte Tolnai István József Cserháthalapról.)

6. Szórejtvény.

i
pokróc
(t=m)

(Beküldte Molnár Lajos Gyöngyösorosziából.)

7. Szórejtvény.

ai
b (é=a) **Ausztria**

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

8. Szórejtvény.

y
a kecske himje

(Beküldte Kardics Jenő Gógánfáról.)

9. Szórejtvény.

villa forgat „Hová megy?”

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

10. Szórejtvény.

Péter 10 holdas
István 6 holdas
János 5 holdas
Vasárnap ja romlott vaj 1 P 20 f

(Beküldte Csizmadia Dániel Tiboldáráról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:
1. Pontrejtvény: Nincs egyebem, csak a reménység. 2. Cseresző-rejtvény: Előbb magadban keresd a hibát, mielőtt másokban felismernéd. 3. Szórejtvény: Nincs édesebb, mint a

méz. 4. Szórejtvény: Szelvény. 5. Szórejtvény: Szeretet. 6. Szórejtvény: Parabola. 7. Szórejtvény: A Duna árad. 8. Pontrejtvény: „Vasárnap” a kigazdák önzetlen lapja. 9. Szórejtvény: Gyöngykagyló. 10. Névrejtvény: Magyaróvár.

Megejtették: Horváth György, külső Csóka József, Molnár Lajos, Délczeg István, Misinszky István, Hetényi Tibor, Tóth Péter, Nagy János, Kerekes László, Kis Béla, Nagy Józsa, Kovács János, Szulok István, Boros Géza, Vámos Péter, Szabó Antal, Kiss Béla, Boa Péter, Váradi Ferenc, Vas Józsa, Szűcs Pál, Csapó István, Vendel Péter, Mentés László, Pataki Péter.

Jutalomkönyvet nyertek: külső Csóka József (Pécsbagota), Délczeg István (Budapest) és Horváth György (Nagybátony).

A 32-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus hó 24-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Kiskunmajsa, Kunhegyes, Tiszaföldvár. — Ló- és kirakodóvásár: Budapest.

Augusztus hó 25-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Babcsa, Decs, Döbrököz, Felsővadász, Görcsöny, Hajduböszörmény, Halászi, Jákóhalma, Körmen, Kunszentmiklós, Letenye, Lovászpata, Miskolc, Nagykőrös, Pusztamérges, Sümeg, Szécsény, Szil, Vámpéres, Vásárosbéc. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Csesztreg, Jánosháza, Szabadhidvég, Toponár. — Marha- és kirakodóvásár: Zalaszombatfalva.

Augusztus hó 26-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Iván, Köröshegy, Kunszentmiklós, Nyíraesád, Tata, Veszprémvársány. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Rum, Szécsény.

Augusztus hó 27-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kiskunhalas, Tata, Tiszabercel. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Okány, Zala.

Augusztus hó 28-án, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Badacsonytomaj, Bodrogkeresztúr, Tabajd, Tornaszentandrás. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Csököly. — Ló-, marha- és sertésvásár: Kapuvár.

Augusztus hó 29-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Majs, Veszprém. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Baté, Zalalövő.

Augusztus hó 30-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csanádpalota, Háromfa, Kémes. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Istvádi. — Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak augusztus 18-án

GABONATÖZSDE.

KÉSZÁRUPIAAC.

Készárupiac. Buza tiszavideki 77 kg-os uj 17.70—18.10, 78-as 17.90—18.30, 79-es 18.00—18.50, 80-as 18.10—18.60, felsőtiszai 77-es 17.10—17.40, 78-as 17.20—17.60, 79-es 17.40—17.70, 80-as 17.50—17.80, jászági 77-es 17.40—17.70, 78-as 17.50—17.80, 79-es 17.70—18.10, 80-as 17.80—18.20, fejmegyel 77-es 17.00—17.30, 78-as 17.10—17.50, 79-es 17.30—17.60, 80-as 17.40—17.70, dunántúli 77-es 17.00—17.30, 78-as 17.10—17.50, 79-es 17.30—17.60, 80-as 17.40—17.70, pestvidéki és bácskai 77-es 17.00—17.30, 78-as 17.10—17.50, 79-es 17.30—17.60, 80-as 17.40—17.70 pengő. — Rozs pestvidéki uj 10.75—10.85, más uj 10.75—10.85, árpa uj 18.50—20.00, egyéb 17.00—18.00, takarmányárpa 15.00—15.50, közép 14.50—14.75, zab közép uj 16.25—16.75, tengeri tiszai 16.50—17.00, dunántúli 18.40—17.00, repce uj 27.25—27.75, korpa 9.80—9.80 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC.

Határidőpiac. Buza 17.51—17.52, márciusra 19.20—19.21, májusra 19.68—19.69 pengő. — Rozs októberre 11.50—11.53, márciusra 12.75—12.77 pengő. — Tengeri augusztusra 16.00—16.05, szeptemberre 16.00—16.05, májusra 15.85—15.87 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Biborhermag. A készletek kifogyóban vannak, a külföldi érdeklődés javult. Szőszbüköny. Jó kínálat mellett a kereslet is élénk, ára nem változott. Öszborsót nagy mennyiségben kínálnak, a külföldi elhelyezés nehéz. Állandóan keresnek mustármagot, pohánkát, repcét és tarlórépamagot. Lóhermag. A terméklátások nem jók, egyes vidékeken a termés nem sikerült, viszont ott, ahol idejében esett, még közepes termésre számítanak. Lucerna második kaszálása most van folyamatban, gyenge termést ígér. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként, nyersáruért, Budapest: biborhere 35—38, fehérhere 150—170, baltacim 32—34, Victorlaborsó 16—19, Expressborsó 15—17, ősi borsó 24—26, tavaszi büköny 22—24, szőszbüköny 35—37, lenmag, nagyszemű 39—40, kisszemű 37—38, mustár, fehér 36—38, repce 27—27.50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—60, duplanullás finom tisztalított 48—50, nullás 48—50, kettős főzöliszt 44—48, négyes kenyérliszt 40—42, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakorpa 11, buzakorpa 10.75, buzatakarmanyliszt 14, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 27, napraforgópogácsa 17, repcepogácsa 13.50, répaszelet, szárított 11, rozskorpa 11, rozskorpa 11, rozscsuo 10, rozsa takarmányliszt 13, szójababpogácsaliszta nagyban 26, szójababpogácsaliszta kicsinyben 28, tökmagpogácsa 22 pengő métermazsánként.

Burgonya. Az árak nagyban métermazsánként a következők: nyári rózsaburgonya 8.50—11, őszi rózsaburgonya 8—9, Ella burgonya 7.50—8 pengő.

Takarmanylvásár. Réti széna, elsőrendű 8—9.50, réti széna, másodikrendű 6—7.80, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—6.50, muharszéna 7—10, lucernaszéna 9—10, lucerna- és zabatakarmanylvásár 7.25—8.25, zabosbükönyszéna 8.50, zabatakarmanylvásár 8, alomszalma 3—4, zsuppszalma 37—40 pengő métermazsánként.

Alomtőzveg tépve, bálákban 377, alomtőzveg, ömlesztve 2.73 pengő métermazsánként.

Szűrőmarhávársár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.22—1.34, kivételesen 1.38, másodikrendű 1.04—1.20 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosokörök. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.98—1.1, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves hízók 0.96—1.02, 1½ éves tinók 0.94—1, fiatal, friss fejűs tehén 1.25—1.40 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhávársár. Ökör közepminőségű 78—98, gyengébb 64—76, bikák közép 72—108, gyengébb 70—90, tehén közepminőségű 64—85, gyengébb 52—62, csontozni való marha 25—52 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésávársár. Könnyűsertés 118—122, közepes 123—126, nehéz 126—130 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 90, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 230—590, igás kocsi (könnyű, nyugati fajta) 200—470, öszi 90, alárendelt minőségű lovak 80—210, vágólovak 60—170 pengő darabonként.

Gyapjú. A hazai piacon érdeklődés és kereslet látnia következtében a forgalom vontatott.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.95—1, marhabőr, tarka 1.05—1.10, borjubőr: rövidgyapjas, friss vágású 1.50—1.55, tavalyi vágású magagyapjas 1.10—1.15 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felsől, félcsécsénye, gömbölyű felsől 220—340, farto, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 220—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 160—360, pörköltnek való 120—240 fillér kilogrammonként. — **Juhhús:** Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 100—160 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 260—340, friss comb, tarja, lapocka 220—240, friss oldalas 180—210, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 220—380, vidéki 280—400, olvasztani való szalonna 168—190, sózott kenyérszalonna 180—200, füstölt 180—200, hár 184—210, zsíros tepertő 180—240, helybeli sertésszár 170—200 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 225—320, csirke 110—260, ruca 200—350 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 200—260, csirke 270—340, hizott ruca 220—260, lud, hizott 220—250, ludmáj 400—800, ludzsír és hár 260—320 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 10—11, főzötojás 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Őzgerinc 760—800, comb 380, többi része 80—180, vaddisznógerinc 360, comb 360, többi része 160—250 pengő kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—600, ponty 260—320, kárász 120—140 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejleszté 34—40, aludttej 100, joghurt 170, tejszín 260—330, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dkg-os csomagolásban 440—560, főzővaj 340—400, szedett vidéki vaj 360—440, juhsajt 200—280, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—60, juhtúró 240—280, keverttúró 180—200, lipótúró 280—300, hazai ementáli sajt 440—560, hazai trapista 260—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz fészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—84, feles 70—100, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 80—120, szines 48—64, finom árpakása 80—100, durva 48—80, tojásos-tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldiség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével, köteg 2—16, petrezselyem zöldjével, csomója 2—18, zeller, ujdonság, zöldjével darabja

2—6, kalarábé zöldjével darabja 2—6, őszifajta kalarábé kilogrammja 30, vöröshagyma, új, zöldjével csomója 2—4, makói vöröshagyma 12—14, közönséges vöröshagyma 10—12, fokhagyma zöldjével 40—80, cékla 10—24, hazai fejeskáposzta 10—14, savanyított káposzta, új 40, kelkáposzta 20—46, vöröskáposzta 24—36, karfiol 40—120, fejesalatta darabja 6—12, torna 50—100, burgonya, nyári, rózsza 12—20, Ella 12—14, tömör csiperkegomba 200—300, éti vargánya gomba 300—340, szárított gomba 1600—2500, fekete retek kg. 10—20, hónaposretek csomója 8—14, savanyítani való ugorka 20—30, salátának való 8—20, kovászos 50—60, apró, hegyes zöldsaprika darabja 1—2, töltési való 2—6, apró, hegyes zöldsaprika kilogrammja 20—30, nagy, töltési való kg. 16—40, főzötök 6—12, gyalult 18—24, paradicsom, érett 8—24, zöldbab 60—80, zöld vajbáb 50—80, hüvelyes zöldség 80—140, kifejtett 140—300, zöld tengeri csó darabonként 5—10, sóska 14—26, tisztított paraj 16—26, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes falkörte 80—160, közönséges 40—80, szilvaiz 120—165, gyümölcsiz 140—300, befőzni való ringló 40—80, ringló, nemes 70—160, ringló, közönséges 40—75, kajszinbarack 1. 100—140, 11. 50—90, befőzni való kajszinbarack 70—100, alma, nyári édes 36—70, rétesalma 26—80, befőzni való 60—85, befőzni való körte 50—80, barack, ősz, magvával 40—140, barack, ősz, nem magvával 50—160, befőzni való 60—120, görögdiñnye, faj 16—40, közönséges 10—25, sárgadiñnye, faj 16—45, közönséges 12—26, zentai 8—24, csemegeszőlő 65—140, dióbel 400—560, héjazott mogyoró 480—600, héjazott mandula 480—720 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 500—560, felédes, gulyás 400—440, rózsapaprika 260—320, erős 200—260, kereskedelmi 100—200, kék mák 120—160, pergetett méz 160—240, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

A gyógynövénypiac helyzete. A gyógynövénygyűjtés befejezéséhez közeledik. Az árak úgy a külföldön, mint a belföldön lassan lemorzsolódnak, de előrelátótlag elérték már a mélypontot és így további áresés nem várható. Kamillában a termés kisebb volt, mint tavaly. Ára 40 fillér kilogrammonként. **Hárfában** is kicsi volt a gyűjtés és az ezüst hársát 80 fillérért, a kórhársát pedig 120 fillérért vásárolták. **Bodzavirág** iránt élénkbe a kereslet és a hóféhér árúért 140 fillért fizettek, a gyengébb minőségűekért pedig megfelelően kevesebbet. **A maszlaglevélért** 50 filléres árat fizetnek. **A beléndekpiac** legmagasabb ára 40 fillér. **Fekérmályalevél** nagy mennyiségben kerül begyűjtésre 18—22 filléres áron. **Pemetűfű** jelenlegi ára 20 fillér. **A zsurló** ára 15 fillér. **Borsmentában** igen nagy eladatlanság kísértl nyomja a piacot. **Körösbogár** iránt élénkbe a kereslet, ár 2,80 pengőig megy. Az **anyarozs** ára 2,20—2,50 pengő, minőség szerint.

Borpiac. A borpiac az utolsó héten némi élénkülés mutatkozik, aminek az az oka, hogy a termelőknél a borkészletek kezdenek gyérülni. A borárak a következők: 11—13 Malligand-foku borok ára 2—2,50 pengőig Malligand-fokoként és hektoliterenként, minőség szerint.

Fapiac. A fenyőpiacra a küszöbön álló állami és közhatalosi építkezésekre az ősi idényben élénkbe forgalmat remélnék. **Keményfában** nincs üzlet és lombfatermekre fogyasztás hiányában még nyomott árat mellett sem akad vevő. **Tűsifa:** kéteves bükhszás 320—330 pengő, belföldi hasábfu minőség szerint 280—310 pengő kilogrammonként. **Faszén:** Belföldi gyengébb árú feladól állomáson 650—700 pengő, erdélyi és szlovénközi faszén 750—780 pengő retorta faszén 830—900 pengő vagononként magyar határállomásra.

Idegen pénznemek eladási és vételi ára augusztus hó 18-án. Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.67 (5.69); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő darabonként. Csehkorona 16.83 (16.95); szerb dinár 10.06 (10.14); francia frank 22.40 (22.70); lengyel zloty 63.65 (64.05); román leu 3.36 (3.40); olasz lira 29.70 (30); osztrák schilling 80.30 (80.70) fillér darabonként.

Arany- és ezüstpénzek: Huszokorónás arany 22.9 (23) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uráló eredeti angol
The Champion
kerékpárokat havi
16-20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban:
Kilós gumu... 5.30
belső... 2.10

LANG JAKAB és FIA kerékpárgyáreszkedők
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 1888.

Gyűjtsünk
előfizetőket

a

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bór- és nemi betegnek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32.
I. E. M. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

VASÁRNAP
számára!

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság.

(Igazgató: Schmidek Tibor dr.), Budapest, Óntca 12.